

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања
у АП Војводини
2020. година

Нови Сад, март 2021. године

САДРЖАЈ

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У 2020. ГОДИНИ.....	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ.....	7
III. ПОЉОПРИВРЕДА	11
IV. ИНДУСТРИЈА	18
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	23
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	26
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	28
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА	33
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	34
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	36
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по економској намени ЕУ	38
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД)..	39
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама	43
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	46
IX. РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ	52
X. АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНОСТ.....	57
XI. ЗАРАДЕ	60
ИЗВОР ПОДАТАКА:.....	63

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У 2020. ГОДИНИ

Основни економски показатељи привреде Републике Србије и АП Војводине	2016	2017	2018	2019	2020
БДП, реални раст у сталним ценама (%)	3,3	2,1	4,5	4,2	-1,1*
БДВ по делатностима, учепће у БДП (%)					
Пољопривреда	6,8	6,0	6,3	6,0	6,9**
Индустрија	21,9	21,9	21,0	19,9	19,3**
Грађевинарство	3,9	4,1	4,5	5,7	6,5**
Услуге	50,3	51,0	51,1	51,2	50,3**
Инфлација (стопа раста)	1,2	3,0	2,0	1,7	1,6
Фискални дефицит/суфицит, % БДП	-1,2	1,1	0,6	-0,2	-8,0
Јавни дуг, % БДП (централни ниво државе)	67,8	57,9	53,7	52,0	56,8
Пољопривреда АП Војводине					
Остварена производња пшенице, t/ha	5,9	4,7	5,5	5,1	5,2
Оств. произв. раног воћа (малине, вишња), t/ha	14,4	13,1	14,6	9,9	8,3
Остварена производња касних усева (кукуруз, шећерна репа, сунцокрет, соја), t/ha	70,2	56,7	63,9	70,2	70,9
Остварена производња воћа (јабукe, шљиве)t/ha	39,2	36,6	39,0	42,3	39,2
Остварена производња грозђа, t/ha	7,4	8,4	7,8	8,4	8,5
Индустрија АП Војводине (индекс: претходна год.=100)	105,4	107,7	102,5	100,9	103,0
Рударство	94,2	94,3	97,8	95,1	96,6
Прерађивачка индустрија	105,1	107,7	102,6	100,4	103,3
Снабдевање ел.енергијом, гасом, паром и клим.	389,0	168,4	115,0	199,1	97,9
Грађевинарство АП Војводине, вредност изведених радова (млрд РСД)	63,8	73,3	103,0	139,4	-
Промет робе у трговини на мало АП Војводине					
Текуће цене	110,9	108,9	108,7	109,2	103,1
Сталне цене	110,6	103,9	105,8	107,4	103,2
Туризам АП Војводине					
Доласци, број туриста	446.492	496.625	538.472	561.657	268.805
Ноћења, број туриста	1.123.923	1.159.845	1.314.968	1.384.344	764.948
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (млрд евра)	8,8	10,2	12,0	12,9	12,5
Извоз (млрд евра)	4,3	4,9	5,6	6,1	6,1
Увоз (млрд евра)	4,5	5,3	6,4	6,8	6,4
Регистрована запосленост АП Војводине	511.313	524.591	545.851	550.807	562.929
Незапосленост АП Војводине (просек године)	168.167	145.172	122.988	108.370	103.522
Зараде АП Војводине, нето (РСД)	44.646	46.215	47.095	51.965	57.186

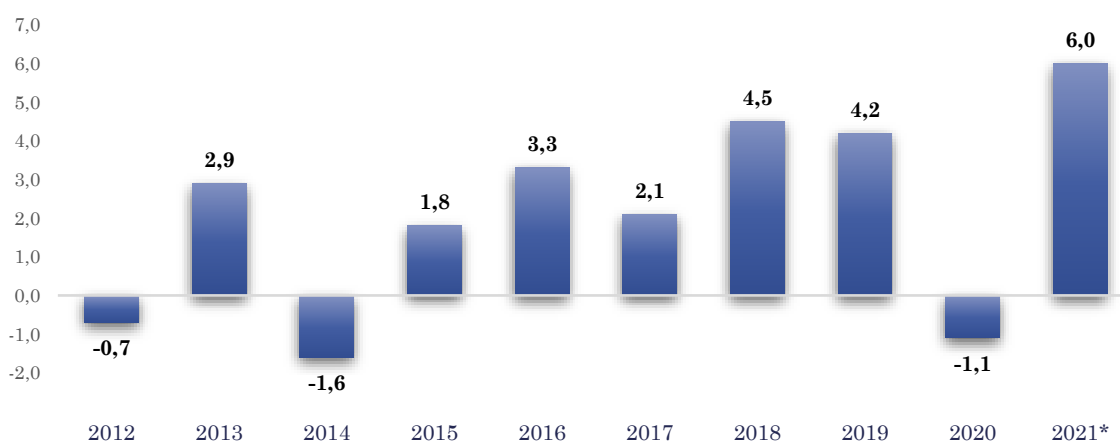
*прелиминарна процена РСЗ.

**Последњи податак за четврти квартал 2020. године.

Упркос пандемији и до сада незабележеном глобалном смањењу привредне активности, правовременим доношењем и ефикасном применом монетарних и фискалних мера, **Србија је у 2020. години успела да избегне озбиљније последице по економију и да очува пуну макроекономску и финансијску стабилност.**

Према најновијим проценама, **укупна економска активност у Републици Србији у 2020. години, мерена реалним кретањем бруто домаћег производа (БДП), забележила је пад од 1,1% у односу на 2019. годину.** Захваљујући постигнутој макроекономској и фискалној стабилности и претходној динамици раста, **овај резултат представља један од најбољих у Европи.** Министарство финансија Републике Србије напоменуло је *да би у случају одсуства мера подршке привреди и становништву, пад БДП-а у 2020. години био већи и износио би преко 5%.*

БДП Републике Србије, годишње стопе реалног раста (%)

*2021. Пројекција НБС

Као наставак убрзања са краја 2019. године, Република Србија је **у првом кварталу 2020. године** бележила растући тренд привредне активности, те је по економским показатељима 2020. требало да буде једна од најуспешнијих година у историји економије Републике Србије (**стопа реалног раста БДП-а је износила 5,2%**).

У марту 2020. године уследио је глобални шок изазван званично проглашеном пандемијом коронавируса (СЗО, 11. марта), што се на привреду Републике Србије у пуној мери одразило **у другом кварталу 2020. године**, када је забележен **реални пад БДП-а од 6,2%**. Највећа економска штета претрпљена је управо у периоду од априла до јуна - дошло је до значајног успоравања привредне активности, обим индустријске производње је опао, спољнотрговинска робна размена је успорила услед затварања граница и прекида ланца снабдевања, промет у трговини на мало је опао, а туризам је готово потпуно заустављен. Као правовремени одговор на насталу кризу, **Влада Републике Србије усвојила је један од највећих програма економске подршке привреди у Европи (око 12,5% БДП-а)**, а који се односио на исплату минималних зарада, одлагање пореза и доприноса на зараде, повољно кредитирање привреде кроз Фонд за развој и гарантну шему, мораторијум НБС и додатну подршку за хотелијере.

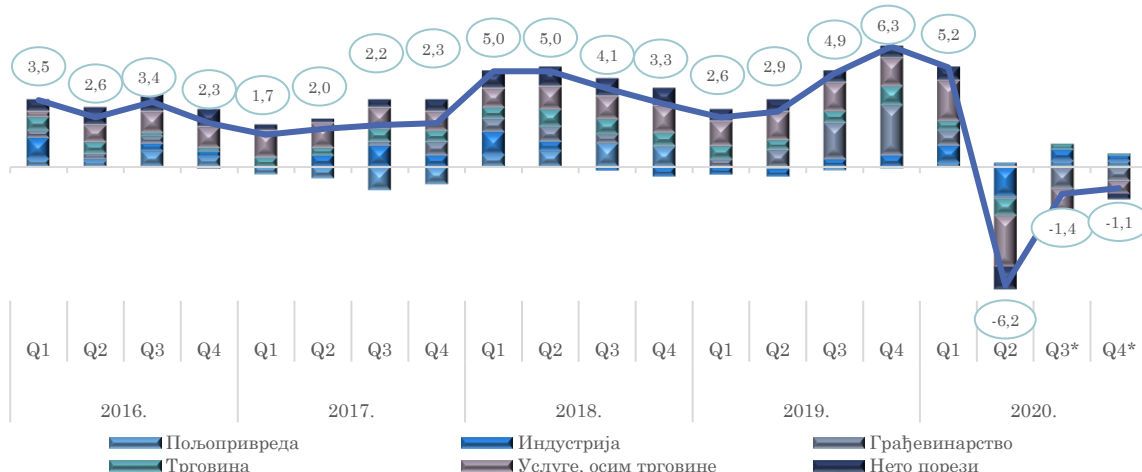
Програм економских мера Владе Републике Србије за сузбијање негативних ефеката пандемије COVID-19 у 2020. години		%БДП
Мере пореске политике	Одложено плаћање пореза на зараде и доприноса за приватни сектор током ванредног стања и за један додатни месец; уз каснију отплату настале обавезе у ратама (од јануара 2021)	3,0
	Одложено плаћање аконтације пореза на добит правних лица за Q2 2020.	0,4
	Ослобађање од плаћања ПДВ за све донаторе	-
	Укупно	3,4
Директна подршка приватном сектору	Директна подршка предузетницима који плаћају паушални порез и предузетницима који плаћају порез на стварне приходе, микро, малим и средњим предузећима у приватном сектору - 3 месеца исплата нето мин. зараде и још 2 додатна месеца исплата 60% нето минималне зараде	2,3
	Директна подршка великим приватним компанијама - подршка у износу од 50% нето мин. зараде (за време ванредног стања) запосленима који су добили решење о престанку рада (на основу чл. 116 и 117 Закона о раду).	0,1
	Директна подршка хотелијерском сектору - 350€ по кревету, 150€ по соби	0,03
	Директна подршка угоститељима, туристичким агенцијама, хотелима и rent a car агенцијама (износ од 30.000 РСД)	0,05
	Директна подршка спортским клубовима	0,02
	Укупно	2,5
Мере за очување ликвидности приватног сектора	Програм финансијске подршке током кризе COVID-19 преко Фонда за развој Републике Србије	0,4
	Гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	4,4
	Укупно	4,8
Остале мере	Мораторијум на дивиденде до краја 2020. године, искључујући јавна предузећа и губитак прихода који произлази из дивиденди	0,3
	Мере повећања зарада и друга директна новчана помоћ (10% повећање плата здравствених радника, директна новчана помоћ од 4.000 РСД свим пензионерима, подршка пољопр. произвођачима, нова додатна помоћ свим пензионерима у износу од 5.000 и ковид бонус за раднике у здравству)	0,5
	Директна помоћ свим пунолетним грађанима Србије од 100 евра у динарској противвредности - подстицање домаће тражње	1,3
	Укупно	2,1
Укупан пакет мера	Укупно	12,8

*Извор: Министарство финансија Републике Србије

Примена пакета економских мера за подршку привреди и становништву значајно је ублажила негативне ефекте пандемије и већ од јуна 2020. је дала назнаке опоравка привреде. Убрзан раст привредне активности настављан је у јулу, августу и септембру 2020, те је **реални пад БДП-а у трећем кварталу износио 1,4%**.

Услед новог епидемиолошког таласа и поновног затварања у Европи у **четвртном кварталу 2020. године**, поново је успорена привредна активност и према процени РЗС, **реални пад БДП-а износио је 1,1%**.

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), производна страна (п.п)

Према процени Министарства финансија, посматрано са производне стране, значајан позитиван допринос БДП-у Републике Србије у четвртом кварталу 2020. дала је **индустријска производња, која се у потпуности опоравила од шока изазваног пандемијом коронавируса и остварила раст БДВ-а од 1,5% мг.** Захваљујући рекордно доброј пољопривредној производњи, позитиван допринос привредној активности забележила је и **пољопривреда, која је остварила реалан раст БДВ-а од 4,1% мг.** Услуге бележе умерен опоравак, али и даље уз негативан утицај на БДП, као и **грађевинарство (реални пад од 9,1% мг),** чији је негативан допринос пре свега последица високе базе из истог периода претходне године.

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), расходна страна (у п.п)

Посматрано са расходне стране по агрегатима употребе БДП-а, позитиван утицај на економску активност Републике Србије у четвртом кварталу 2020. имали су издаци за финалну државну потрошњу због повећаних издатака сектора државе (реални раст од 4,6% мг), као и нето извоз роба и услуга (реални раст од 2,1% мг), пре свега услед мањег обима реалног увоза (реални раст од 0,8% мг). Бруто инвестиције са падом од 4,1% мг. негативно су утицале на БДП, а негативан допринос имала је и финална потрошња домаћинстава (реални пад од 2,7% мг), пре свега услед примене здравствених мера које су довеле до ограничења у сектору услуга, као и издаци са финалну потрошњу непрофитних институција које пружају услуге домаћинствима (реални пад од 2,9% мг).

Инфлација се током 2020. године кретала у складу са пројекцијама Народне банке Србије и у просеку је износила 1,6%. Након ниског нивоа у априлу и мају, инфлација се половином 2020. године вратила у границе циља, а у децембру је износила 1,3% м.г. Важан фактор ниске и стабилне инфлације је обезбеђена релативна стабилност девизног курса, усидрена инфлациона очекивања финансијског сектора и привреде, релативно ниски притисци на страни тражње упркос расту зарада и запослености у већини делатности. Према речима Народне банке Србије, **започета је осма година како је инфлација у Србији чврсто под контролом, на ниском и стабилном нивоу.**

На нивоу опште државе, на крају 2020. године, остварен је **фискални дефицит** у износу од **442,8 млрд динара**, односно 8,0% БДП-а. У односу на 2019. годину, приходи су остварили пад од 1%, а расходи раст од 17,8%, што је последица негативних ефеката које је на економска кретања имала пандемија коронавируса. Расту расхода највише су допринела средства усмерена привреди и становништву ради лакшег превазилажења кризе, као и повећано улагање у здравствени систем.

Јавни дуг опште државе повећан је са 52,9% БДП-а на крају 2019. године на **57,7%** БДП-а на крају 2020. године, што је у границама Мастрихтског критеријума од 60% БДП-а.

Добри агрометеоролошки услови погодовали су да **пољопривредна производња Републике Србије** оствари раст физичког обима од око 4,4% у 2020. години.

Индустријска производња је имала неутралан утицај на БДП, услед бржег опоравка појединих делатности. Република Србија је забележила благо повећање физичког обима индустријске производње од 0,4% у поређењу са претходном годином. Индустријска производња АП Војводине је у 2020. у односу на 2019. годину забележила раст од 3,0%, вођена растом производње прерађивачке индустрије од 3,3%. Остварени благи раст индустријске производње резултат је повољних кретања с почетка године, као и опоравка индустријске производње након снажне контракције током априла и маја услед негативних ефеката пандемије коронавируса. Упркос пандемији, у прерађивачкој индустрији Војводине забележен је раст код 14 од укупно 24 производне области, које чине 80,6% укупне индустрије Покрајине. На тај начин потврђена је отпорност индустријске производње на потресе из међународног окружења.

Вредност изведених радова у грађевинарству Републике Србије у 2020. години бележи реални пад од 4,4% сталним ценама у односу на 2019. годину. У АП Војводини, вредност изведених грађевинских радова је смањена за 13,7% у сталним ценама, односу на 2019. годину. Пад грађевинске активности је забележен пре свега услед базног ефекта, односно изузетно високе вредности изведених радова у 2019. години.

Увођење мера којима се ограничава рад продавница, тржних центара и других објеката одразило се на успоренији раст промета у трговини на мало у 2020. години. **Промет робе у трговини на мало** Републике Србије остварио је реални раст од 3,9% у текућим ценама и 4,3% у сталним ценама, док је у Војводини забележен раст од 3,1% у текућим и 3,2% у сталним ценама.

Епидемиолошке мере и препоруке током целе године негативно су се одразиле на **туристичку активност**. У Републици Србији је у 2020. години преполовљен број долазака туриста, односно забележио је реални пад од 50,7%, док је број ноћења

туриста смањен за око трећину, односно за 38,4% у односу на 2019. годину. У Војводини је број долазака туриста у 2020. у односу на 2019. годину мањи за 52,1%, а број ноћења за 44,7%. Захваљујући повећању активности током летњих месеци, смањење промета у домаћем туризму било је знатно мање чиме је ублажен недостатак иностраних туриста. Број долазака домаћих туриста на нивоу Војводине у 2020. години смањен је за 31,3%, а број њихових ноћења за 24,1%.

У спољнотрговинској робној размени Републике Србије у 2020. години забележен је пад извоза за 2,8% и пад увоза за 3,8% у односу на 2019. годину. У Војводини је забележен пад извоза за 1,0% и пад увоза за 7,1% у односу на 2019. годину. Извоз је у 2020. незнатно мањи услед глобалне рецесије, уз очекивани повратак на претходну путању раста већ 2021. године. Пад увоза је већи, а његов опоравак спорији услед комбинованог ефекта ниже домаће тражње и цена енергената.

Према подацима о кретању на тржишту рада у 2020. години није приметан утицај коронавируса на број запослених, што је пре свега резултат мера Владе Републике Србије. Укупан број **регистровано запослених** у Републици Србији у 2020. је упркос пандемији повећан за 1,9% у односу на 2019. годину. У Војводини је забележен раст регистровано запослених за 2,2%.

На крају 2020. године, у Републици Србији је евидентирано за 3,1% мање **незапослених лица** у односу на 2019. годину, а у Војводини за 2,4%.

Зараде без пореза и доприноса у 2020. години у Републици Србији су номинално веће за 9,3%, а у Војводини за 9,9%. Зараде у Републици Србији су повећане како у приватном (8,8% мг) тако и у јавном сектору (11,2% мг). На раст зарада утицало је између осталог и повећање минималне нето цене рада по радном часу, са 155,3 динара колико је износила у 2019. на 172,5 динара почев од јануара 2020. године. Раст зарада у јавном сектору резултат је, пре свега, одлуке Владе о повећању плата у распону од осам процената у државној управи, до 15 процената код медицинских сестара, али и одлуке о трајном повећању плата здравственим радницима за 10% почев од априла 2020. године. Највећи раст зарада на нивоу Републике Србије од почетка 2020. године забележен је у сектору ИКТ и здравству.

Адекватна подршка Владе Републике Србије у великој мери је допринела повољнијем резултату привредне активности у 2020. години него што се то очекивало на почетку пандемије (реални пад БДП-а од 1,1%). То ће уз нормализацију екстерне тражње, по процени НБС, утицати на више него потпун опоравак привреде Републике Србије у 2021. години и њен даљи раст у наредном периоду. Основу за оптимизам представљају очувани производни капацитети и запосленост у условима пандемије, убрзање реализације инфраструктурних пројеката, прилив страних директних инвестиција, обезбеђени повољни услови финансирања, као и очекивано побољшање епидемиолошке ситуације захваљујући започетој вакцинацији.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

□
Током 2020. године међугодишња инфлација се, у условима негативних ефеката пандемије коронавируса, кретала на ниском и релативно стабилном нивоу и у просеку је износила 1,6%.

□
После ниског нивоа у априлу и мају, почев од јуна, инфлација бележи повратак у границе циља, а у децембру је износила 1,3% међугодишње.

□
Највећи позитиван допринос међугодишњој стопи инфлације дале су цене дувана и телефонских услуга (по 0,3 п.п.), туристичких пакет аранжмана (0,2 п.п.) и телефонске опреме (0,2 п.п.). Највећи негативан допринос инфлацији потекао је од цена нафтних деривата (-0,7 п.п.).

□
У односу на ниво цена у новембру 2020. године, потрошачке цене су у децембру забележиле раст од 0,1%. На месечни раст цена, највећи утицај су имале цене непрехрамбених производа и услуга, прерађене хране и нафтних деривата, док су у супротном смеру највише утицале сезонски ниже цене воћа и поврћа.

□
У децембру 2020. године, базна инфлација је наставила стабилно кретање и износила 2,1% међугодишње.

Током 2020. године међугодишња инфлација у Републици Србији се кретала на ниском и релативно стабилном нивоу и у просеку је износила 1,6%. У условима негативних ефеката коронавируса који су обележили протеклу 2020. годину, међугодишња инфлација се од почетка године кретала у складу са очекивањима Народне банке Србије.

Након ниског нивоа у априлу и мају, инфлација се у јуну вратила у границе циља¹ (1,6%). У јулу 2020. године је порасла на 2,0%, највише под утицајем смањења негативног доприноса цена нафтних деривата, да би даље, с доласком нове пољопривредне сезоне, благо успорила на 1,9% у августу и 1,8% у септембру, а у највећој мери под утицајем споријег раста цена воћа, као и цена остале хране. Као резултат и даље присутних ниских инфлаторних притисака и стабилних кретања на девизном тржишту, инфлација је у октобру остала на нивоу од 1,8%, а у новембру је износила 1,7% међугодишње.

Ниски инфлаторни притисци у условима и даље присутне пандемије коронавируса обележили су и крај 2020. године. Инфлаторни притисци остали су ниски по основу трошкова, пре свега услед ниже светске цене нафте у односу на ниво пре пандемије, задржаних ниских трошкова у производњи хране и обезбеђене стабилности девизног курса. У условима мање склоности ка потрошњи и смањене екстерне тражње, и поред наставка раста зарада и запослености у већини делатности, ниски су остали и притисци на страни тражње, па је инфлација у децембру 2020. године износила 1,3% међугодишње.

У односу на новембар 2020. године, потрошачке цене су у децембру 2020. забележиле раст од 0,1%. Ниво цена роба је остао непромењен, а ниво цена услуга порастао је за 0,1%. Највећи утицај на месечни раст цена су имале цене непрехрамбених производа и услуга, прерађене хране и нафтних деривата, док су у супротном смеру највише утицале сезонски ниже цене воћа и поврћа.

Инфлација мерена индексима потрошачких цена
децембар 2020. године

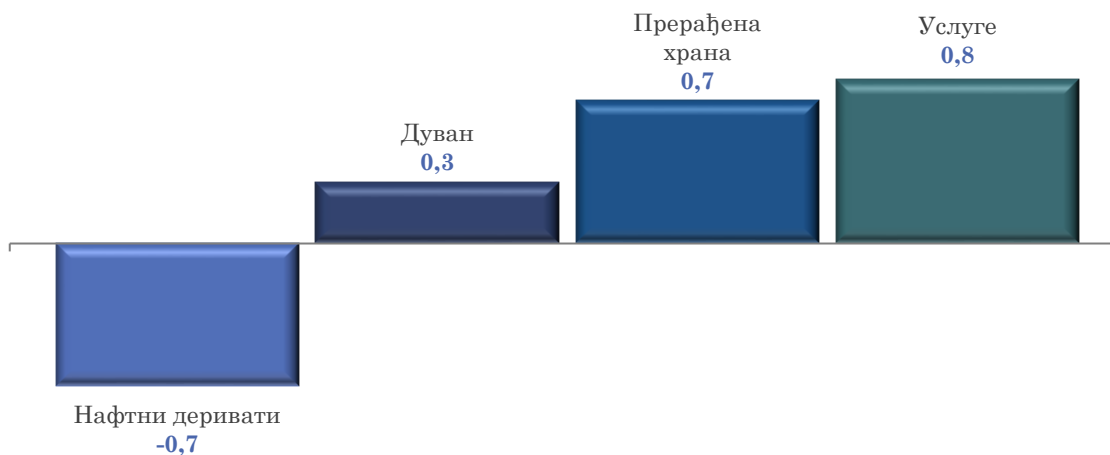

¹ Крајем 2019. године утврђена је циљана стопа инфлације до децембра 2022. године на нивоу од 3,0% с дозвољеним одсупањем $\pm 1,5$ п.п. (Меморандум Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2022. године <https://nbs.rs/sr/ciljevi-i-funkcije/monetarna-politika/inflacija/>).

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос** међугодишњој стопи децембарске инфлације од 1,3% дале су, пре свега, **цене услуга (0,8 п.п.), прерађене хране (0,7 п.п.)** као и **цене дувана (0,3 п.п.)**.

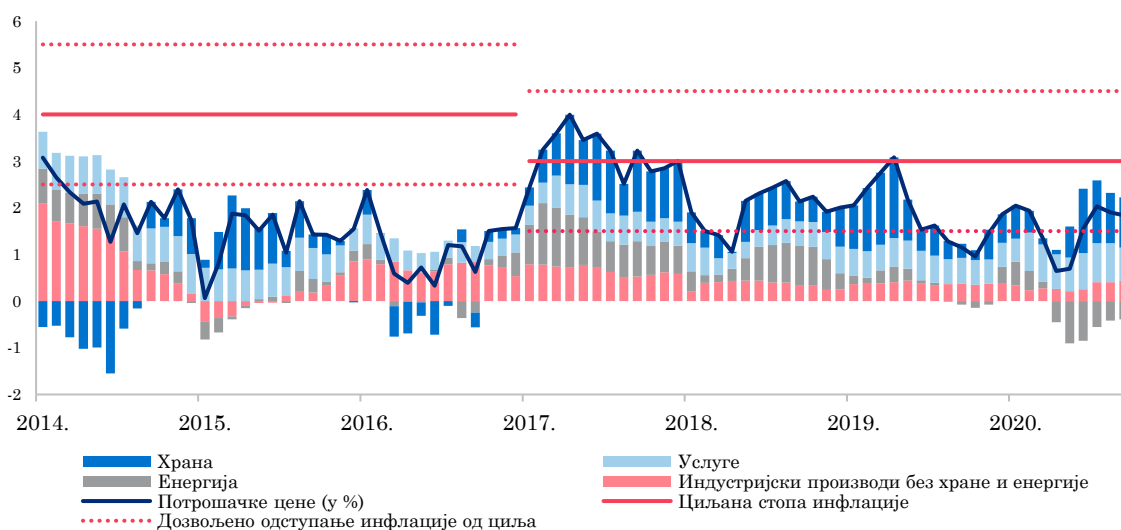
Највећи негативан допринос инфлацији потекао је од **цена нафтних деривата (-0,7 п.п.)**.

Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији, децембар 2020. године (у п.п.)

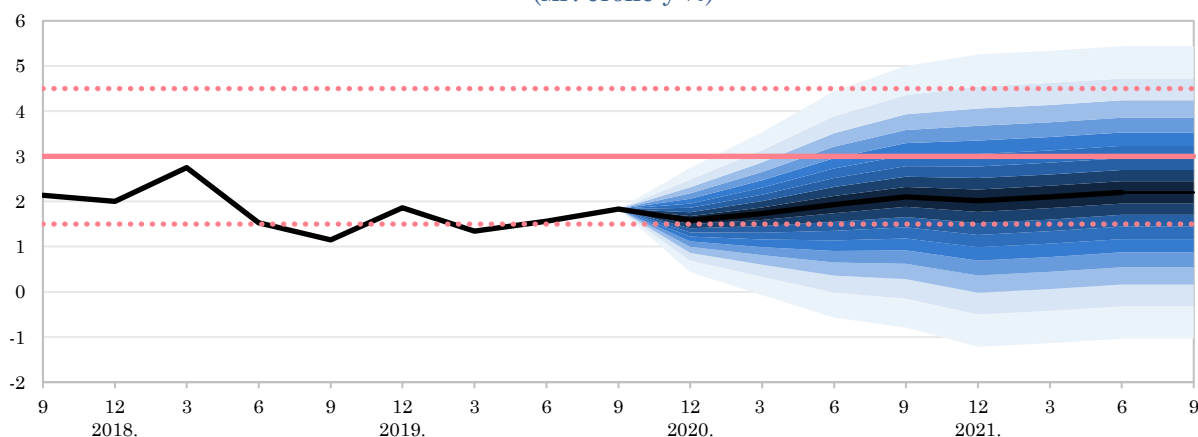
Базна инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) је у последњих седам година у просеку износила је 1,5%, потврђујући постигнуту ценовну стабилност. Просечна базна инфлација је у 2020. години износила 1,6%, а годину је завршила на нивоу од 2,1% мг. Њен раст у другој половини 2020. године резултат је бржег опоравка домаће тражње, као и раста тражње за производима који омогућавају рад од куће.

Доприноси међугодишњој стопи раста потрошачких цена (у п.п.)

Инфлација је чврсто стабилизована и креће се у просеку око 2% за последњих седам година. Динамика кретања инфлације током 2020. године била је вођена ценама воћа и поврћа, као и ценама нафтних деривата.

Пројектована инфлација Народне банке Србије
(мг. стопе у %)

Међугодишња инфлација ће се, према пројекцији Народне банке Србије, и поред умереног повећања у првим месецима 2021. године, у наредној години кретати у доњој половини циљаног распона, ближе доњој граници циља. Таквом кретању инфлације допринеће релативно ниска агрегатна тражња и инфлација у међународном окружењу, док ће дезинфлаторни ефекти пада светске цене нафте постепено ишчезавати.

Са даљим опоравком економске активности и тражње, подржаним експанзивним мерама монетарне и фискалне политике, инфлација ће почети постепено да се приближава централној вредности циља од 3%, али ће остати испод ње и у 2022. години. Неизвесност у погледу остварења пројекције инфлације Народне банке Србије у кратком року односи се, пре свега, на кретање цена воћа и поврћа. У средњем року, кључни ризици пројекције и даље потичу из међународног окружења, а односе се пре свега на брзину опоравка зоне евра, светске цене примарних производа, као и токове капитала према земљама у успону. Ризици за остварење пројекције делом се односе и на брзину опоравка домаће тражње и кретање домаћих регулисаних цена и цена хране.

Према речима Народне банке Србије, „луна координација мера монетарне и фискалне политике биће настављена, како би се очувала постигнута ценовна и финансијска стабилност и олакшала позиција грађана и привреде у овим екстремним околностима“.

III. ПОЉОПРИВРЕДА

□
Приноси кукуруза, соје, сунцокрета и шећерне репе у 2020. години били су већи од вишегодишњих просека.

□
Остварена производња пшенице у АП Војводини у 2020. години је за 12,6% већа у односу на производњу остварену у 2019. години.

□
Сетва уљане репице у АП Војводини у 2020. години обављена је на око 20.000 хектара, што је за око 22,6% мање у односу на сетву у 2019. години.

□
Раст цена житарица и уљарица на међународном и домаћем тржишту.

□
У АП Војводини у 2020. години у јесењој сетви засејано је 407 хиљада хектара, што је за 1,1% мање у односу на засејане површине у јесењој сетви 2019. године.

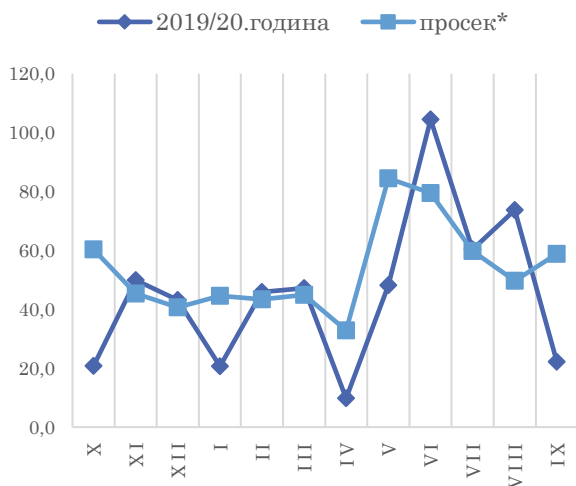
□
Планирани расходи и издаци буџета Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије за 2021. годину мањи су за 5,8% него у 2020. години.

Агрометеоролошки услови у производној 2019/2020. години

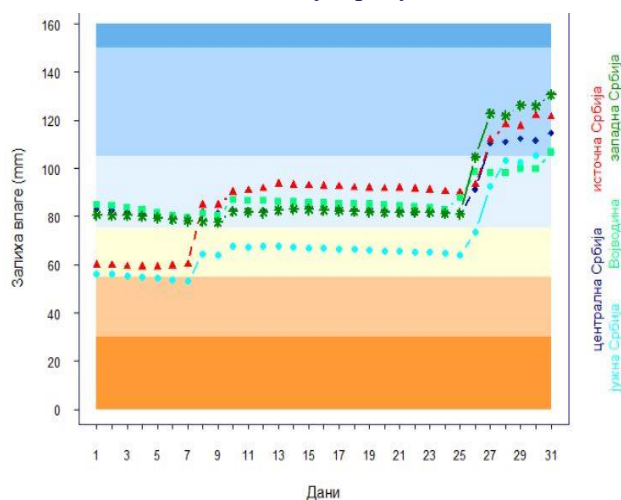
Производна 2019/2020. година је, са становишта агрометеоролошких услова, била повољна за већину пољопривредних усева. Приноси озимих жита били су у границама вишегодишњег просека. Забележен је одличан род јарих усева. **Приноси кукуруза, соје, сунцокрета и шећерне репе у 2020. години били су већи од вишегодишњег просека.** Довољно влаге, топло и сунчано време обезбедили су повољне услове за висок род и квалитет поврћа, воћа и грожђа, само је због пролећних мразева регистрован слабији род кајсије. Можемо рећи да је година за нама била родна и плодна.

Залиха зимске влаге у дубљим слојевима земљишта крајем 2020.године је била добра.

Месечне падавине у АП Војводини за хидролошку 2019/20. годину

Залиха влаге (mm) до 1m дубине земљишта у децембру 2020. године у Србији

Извор: Републички хидрометеоролошки завод,

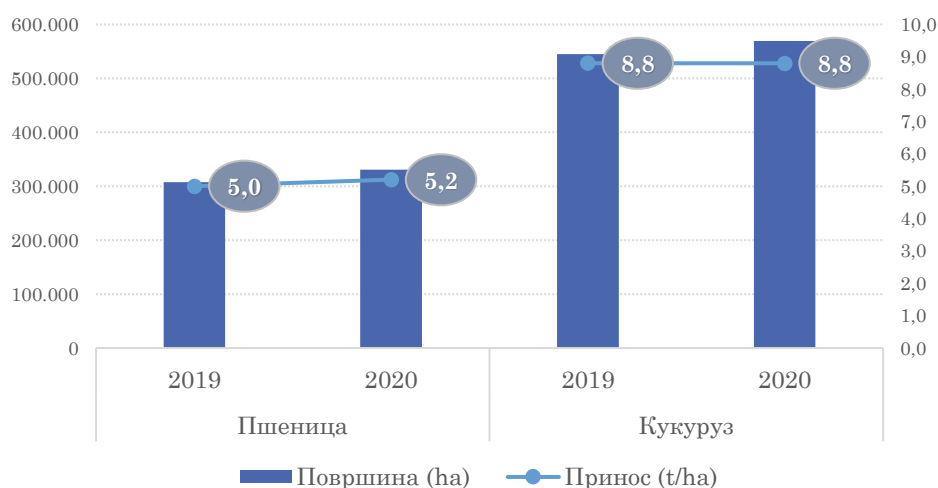
Временски услови током децембра 2020. године су, уз прекиде због падавина, омогућавали обављање већине пољопривредних радова: обрада земљишта, растурање органских и минералних ђубрива, садња и резидба воћака и винове лозе.

Пољопривредна производња у 2020. години у АП Војводини

У Војводини је у 2020. години произведено око **5,0 милиона тона зрна кукуруза**, што је **више за 4,8%** у поређењу са производњом оставреном у 2019. години, пре свега због већих површина под кукурузом.

На подручју АП Војводине са 331 хиљада хектара пожњевено је **1,7 милиона тона зрна пшенице**, што је **за 12,6% више** у односу на производњу остварену у 2019. години.

Површине и принос кукуруза и пшенице у 2019. и 2020.

Производња индустријског биља у Војводини, 2020.

	Производња у 2019. години			Производња у 2020. години			Индекс 2020/2019		
	ха	t/ха	t	ха	t/ха	t	ха	t/ха	t
Шећерна репа	40.775	54,9	2.239.934	36.231	55,6	2.016.255	88,8	101,3	90,0
Сунцокрет	193.748	3,4	659.324	201.126	3,0	605.389	103,8	88,2	91,8
Соја	204.862	3,1	631.385	214.779	3,4	731.069	104,8	109,7	115,8

Шећерна репа је ове године посејана на мањим површинама него претходне године. Са овом производњом шећерне репе произведено је **340 хиљада шећера**. Откупна цена шећерне репе износи 34€/t.

У 2020.години је остварена производња **сунцокрета од 605 хиљада тона**, што је за 8,2% мање од производње у 2019.години. Домаће фабрике су откупиле преко 90% сунцокрета рода 2020. године.

Соја је биљни усев који је имао велике осцилације у производњи током претходних година, што је у великој мери зависило од временских услова. Као и сунцокрет, соја је имала рекордну производњу у 2016. и 2018. години. У 2020. години произведено је **више од 700 хиљада тона соје**. Највећи прерађивач па и купац је *Сојапротеин*, међутим овај биљни усев је итересантан и за фабрике сточне хране па око 50% рода завршава код њих.

Што се тиче **уљане репице**, у 2020. години је произведено **око 70 хиљада тона**, и у односу на 2019.годину производња је мања за 6,0%. У 2018.години биле су засејане на веће површине под уљаном репицом и тада је остварена и највећа производња (121 хиљада тона).

Производња воћа и грожђа у Војводини, 2020.

	Производња у 2019. години			Производња у 2020. години			Индекс 2020/2019		
	ha	t/ha	t	ha	t/ha	t	ha	t/ha	t
Малина	1.456	4,7	6.849	1.615	4,5	7.285	110,9	95,9	106,4
Вишња	2.034	5,2	10.559	2.079	3,8	7.929	102,2	73,5	75,1
Јабуре	7.488	27,1	203.187	7.542	25,4	191.710	100,7	93,7	94,4
Шљиве	2.168	15,2	32.865	2.080	13,8	28.619	95,9	90,8	87,1
Грожђе	3.267	8,4	27.373	3.104	8,5	26.290	95,0	101,2	96,0

Остварена **производња малина** од скоро 7 хиљада тона у АП Војводини у 2020. години **већа је за 6,4%**, а **вишања** од скоро 11 хиљада тона **мања за 24,9%** у поређењу са производњом оствареном у 2019. години.

У АП Војводини у 2020. години остварена је **производња јабука** од 192 хиљаде тона, што је **за 5,6% мање** у поређењу са 2019. годином. Због мањих површина и просечног приноса шљива у 2020. години, остварена **производња шљива** од 29 хиљада тона **мања је за 12,9%**, а **грожђа** за **4,0%** у односу на остварену производњу у 2019. години.

Засејане површине у јесењој сетви у АП Војводини

У АП Војводини у 2020. години у јесењој сетви **засејано је 407 хиљада хектара**, што у односу на засејане површине у јесењој сетви у 2019. години **мање за 1,1%**.

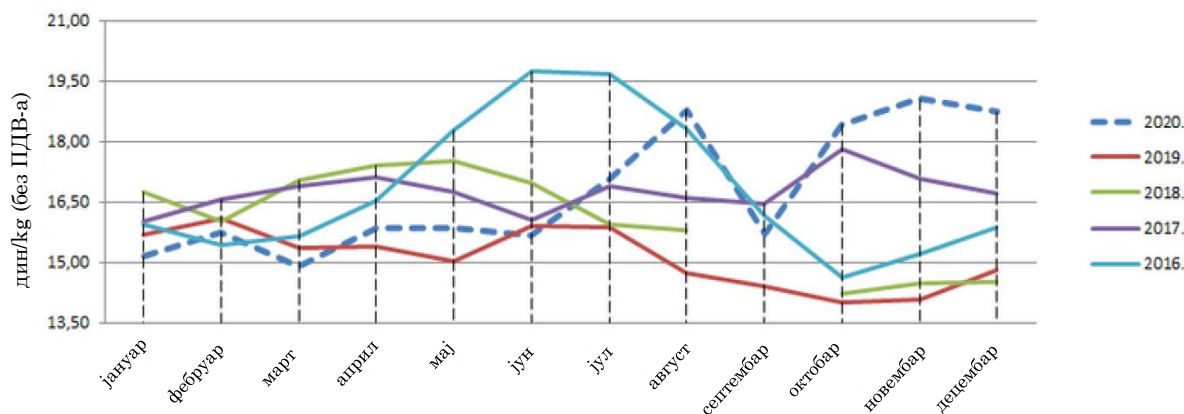
Посматрано по усевима, **пшеница** је засејана на 330 хиљада хектара, **јечам** на 41 хиљада хектара, **овас** је засејан на 2 хиљаде хектара, а **раж** на 1,6 хиљада хектара.

У јесен 2020. године **уљана репица** је засејана на површини од око 20 хиљада хектара, што је мање за 8,9% у односу на површине које су засејане у 2019. години.

Тржиште житарица, 2020.

Раст цене кукуруза на међународном тржишту и већа тражња, довели су и до раста цена на домаћем тржишту. **Просечна цена кукуруза у децембру 2020. године** на домаћем тржишту износила је **18,6 дин/kg** (без ПДВ-а), што је **за 27,4% више** него у истом периоду 2019. године.

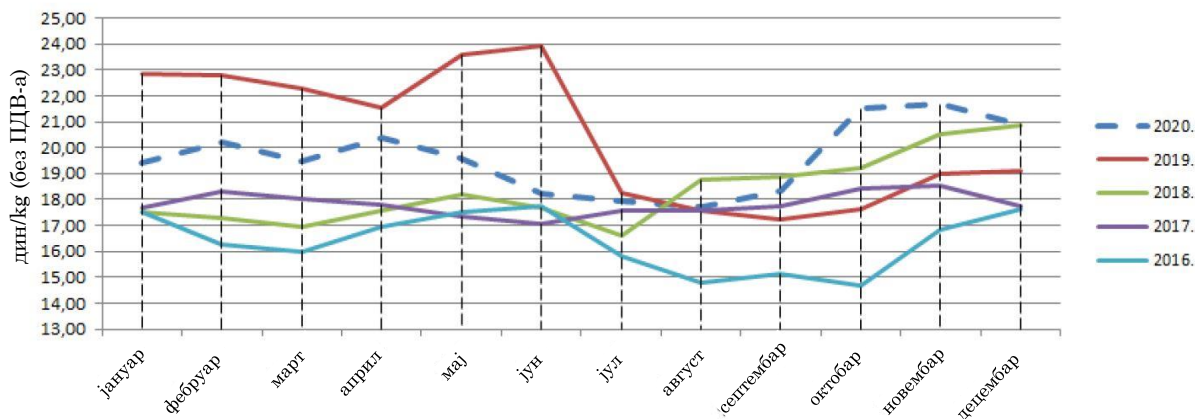
Кретање цене кукуруза у периоду од 2016. до 2020. године

На тржишту пшенице је слична ситуација као и код кукуруза, мања је понуда, а цена има узлазни тренд. **Просечна цена пшенице у децембру 2020. године** на домаћем тржишту износила је **20,6 дин/kg** (без ПДВ-а) и у односу на исти период 2019. године цена је виша за **8,9%**.

Кретање цене пшенице у периоду од 2016. до 2020. године

На основу поређења података 2020. године са претходном 2019. годином закључује се да је протекла година на тржишту житарица и уљарица ценовно била изузетно турбулентна и ишла у корист пољопривредних произвођача. Тренутна дешавања на светским тржиштима се и даље крећу у позитивном смеру, али остаје да се види шта доноси 2021. година.

Мере аграрне политике у пољопривреди, 2021.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије доноси низ мера преко аграрног буџета да би побољшало положај пољопривредних произвођача. Субвенције државе, у делу трошкова производње, имају значајну улогу у пословању пољопривредних произвођача који живе од ове производње.

Према Закону о буџету Републике Србије за 2021. годину („Сл. гласник РС, бр. 149/2020 од 12. децембра 2020. године), укупни расходи и издаци распоређени за Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде износе 52.825 млн динара, што је за 3.243 млн динара или **5,8% мање у односу на аграрни буџет за 2020. годину**.

Буџет Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије,
2018-2021. (у млн динара)

	2018.	2019.	2020.	2021.
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ	44.109	54.615	56.068	52.825

Извор: Закон о буџету Републике Србије за 2018, 2019, 2020. и 2021. годину

Према Закону, укупан износ средстава распоређен за субвенције у 2021. години износи 119.990 млн динара, што је за 158.169 млн динара или **56,9% мање у односу на предвиђен буџет за субвенције за 2020. годину**. **Најзначајнији део планираних**

субвенција намењен је пољопривреди и износи 41.865 млн динара или 34,9% укупних средстава намењених за субвенције.

Расходи и издаци буџета Републике Србије за субвенције у пољопривреди, 2018-2021.

	2018.	2019.	2020.	2021.	Индекс 2021/2020
Субвенције РС (млн РСД) - укупно	89.346	114.458	278.159	119.990	43,1
Субвенције у пољопривреди (млн РСД)	34.315	43.712	46.785	41.865	89,5
Учешће субвенција у пољопривреди у укупним субвенцијама	38,4%	38,2%	16,8%	34,9%	-

Извор: Закон о буџету Републике Србије за 2018, 2019, 2020. и 2021. годину

У поређењу са средствима за 2020. годину, предвиђени износ средстава за субвенције у пољопривреди у 2021. години мањи је за 4.920 млн динара или 10,5%.

Од великог утицаја на развој пољопривреде, осим висине износа аграрног буџета, јесте и континуитет мера у доношењу аграрне политике.

У буџетским издвајањима за пољопривреду доминирају буџетска средства за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју. Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју Републике Србије прописани су Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС, бр. 10/13, 124/14, 103/15 и 101/16), који подстицаје класификује као: директна плаћања, подстицаје мерама руралног развоја, посебне подстицаје и кредитну подршку.

Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2021. години („Сл. гласник РС, бр. 159/20 од 30. децембра 2020. године) прописује се обим средстава за буџетску годину, врсте и максимални износи по врсти подстицаја у пољопривреди и руралном развоју. У наставку је приказан обим средстава према врсти подстицаја у пољопривреди и руралном развоју по годинама, при чему није узет у обзир износ средстава, односно дуг из претходних година.

Расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју (у млн РСД)

	2018.	2019.	2020.	2021.	Индекс 2021/2020
Директна плаћања	16.022	19.818	19.007	24.795	130,4
Мере руралног развоја	3.264	4.187	5.085	1.705	33,5
Кредитна подршка у пољопривреди	660	500	300	400	133,3
Посебни подстицаји	217	203	189	200	105,8
ИПАРД	1.076	5.073	3.174	6.294	198,3

Извор: Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2021. години

Акценат за коришћење подстицаја у пољопривреди дат је **директним плаћањима** и за ову меру се издваја највише средстава од укупног износа подстицаја. У односу на 2020. годину, за 2021. годину је издвојено **за 30,4% више** средстава. У оквиру ове мере

исплаћују се следеће врсте подстицаја: премија за млеко, основни подстицаји за биљну производњу, подстицаји за сточарство, подстицаји за кошнице, подстицаји за производњу конзумне рибе и регрес за трошкове складиштења.

Друга група мера којом се подстиче пољопривредна производња јесу **подстицаји мерама руралног развоја**. Обим средстава намењен за ову врсту подстицаја примењује се од 2013. године. Подстицаји мерама руралног развоја обухватају подршку програмима који се односе на унапређење конкурентности путем инвестиција у физичку имовину пољопривредних газдинстава, инвестиција у прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа и за управљање ризицима, потом подстицаје за очување и унапређење животне средине и природних ресурса, тј. органску производњу и очување биљних и генетичких ресурса. Подстицаји мерама руралног развоја обухватају још и подстицаје за диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима, подстицаје за припрему и спровођење локалних стратегија руралног развоја, као и подстицаје за унепређење система креирања и преноса знања. За 2021. године средства намењена овим подстицајима су **мања за 66,5%** у односу на средства која су за ову намену издвојена у 2020. години.

Кредитна подршка пољопривреди је мера која је почела да се примењује од 2015. године и за ову меру у 2021. години издвојено је **за 33,3% више** средстава него у 2020. години. Од укупног обима средстава за ову намену од 400 милиона динара, 300 милиона потиче из извора финансирања прихода буџета, а 100 милиона из извора финансирања од отплате датих кредита и продаје финансијске имовине.

Четврта група мера су **посебни подстицаји** и за ову меру су у 2021. години предвиђена средства која су **за 5,8% виша** него у 2020. години.

Министарство пољопривреде, шумарстава и водопривреде Републике Србије од 2017. године издваја буџетска средства за **ИПАРД подстицаје**. Обим средстава за ИПАРД подстицаје за 2021. годину износи 6.294 милиона динара, од чега 1.573,5 милиона динара буџетских средстава аи 4.720,5 милиона динара средстава финансијске помоћи Европске уније за финансирање ИПАРД подстицаја.

IV. ИНДУСТРИЈА

□
У 2020. години индустријска производња Републике Србије остварила је раст обима за 0,4%, док је у АП Војводини забележен раст од 3,0% мг.

□
Позитиван допринос међугодишњем расту индустријске производње АП Војводине потекао је од производње електричне опреме (1,4 п.п); производње деривата нафте (1,1 п.п); производње хемикалија и хемијских производа (0,9 п.п); производње основних фармацеутских производа и препарата и производње металних производа, осим машина (по 0,4 п.п).

□
Раст физичког обима индустријске производње остварен је у Јужнобанатском округу (7,7%), Сремском округу (2,3%), Западнобачком округу (2,0%) и Севернобачком округу (0,5 %), док је пад забележен у Јужнобачком округу (-2,7%), Севернобанатском округу (-3,8%) и Средњобанатском округу (-8,1%), међугодишње посматрано.

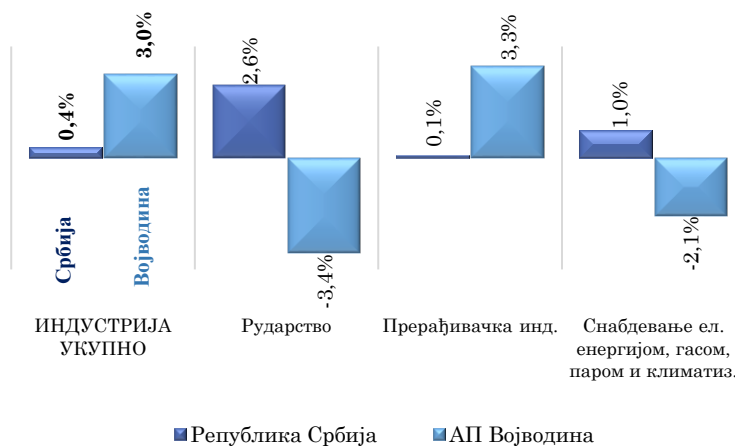
□
Од почетка 2018. године тренд укупне индустријске производње у Војводини као и у Републици Србији има благо растући смер кретања.

□
Залихе готових производа у индустрији Војводине повећане су за 7,0% мг.

У 2020. години, обим индустријске производње Републике Србије повећан је за 0,4% у односу на исти период претходне године, упркос пандемији и глобалном успоравању. Секторски посматрано, кретање индустрије резултат је повећања физичког обима производње у свим секторима. Прерађивачка индустрија забележила је раст од 0,1%, рударство раст од 2,6%, а енергетски сектор раст од 1,0%.

Вођена повећањем обима производње у прерађивачкој индустрији од 3,3%, **индустријска производња у АП Војводини** је међугодишње посматрано забележила раст од 3,0%. Обим производње мањи је у сектору рударства за 3,4% и у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, за 2,1%, у односу на ниво производње у претходној години.

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, 2020/2019.

У 2020. години, **учешће** прерађивачке индустрије АП Војводине од 94,5% у структури укупне индустрије АП Војводине доминантно је у односу на сектор рударства (4,6%) и сектор снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација чији је удео 1,0%.

У оквиру прерађивачке индустрије АП Војводине забележено је повећање физичког обима производње у 14 од 24 области које чине 80,6% укупне индустрије Покрајине.

Међугодишње посматрано, у 2020. години **највећи позитиван утицај** на раст индустријске производње АП Војводине од 3,0% потекао је од повећања обима производње електричне опреме (1,4 п.п); производње деривата нафте (1,1 п.п); производње хемикалија и хемијских производа (0,9 п.п); производње основних фармацеутских производа и препарата и производње металних производа, осим машина (по 0,4 п.п).

Највећи негативан допринос укупној индустрији АП Војводине дао је пад обима производње моторних возила и приколица (-1,2 п.п); производње одевних предмета, експлоатације сирове нафте и природног гаса, производње пића и производње коже и предмета од коже (по -0,2 п.п).

Посматрано по намеским групама, на виши ниво индустријске производње Покрајине у 2020. години утицао је раст производње интермедијарних производа, осим енергије за 8,3%, енергије за 5,1%, капиталних производа за 0,7% и раст производње трајних производа за широку потрошњу за 17,0%. С друге стране, нетрајни производи за широку потрошњу бележе пад од 1,0% мг.

Доприноси стопи раста укупне индустрије АП Војводине у 2020. години (у п.п)

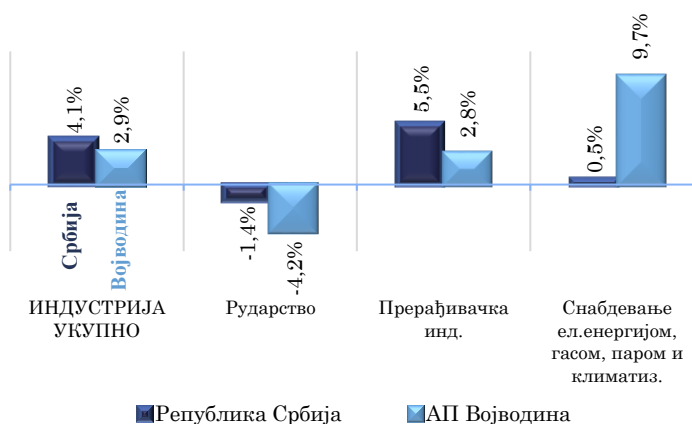

Међугодишње посматрано, **индустријска производња у Републици Србији је у децембру 2020. године** забележила раст од 4,1%, што је четврти узастопни месец у којем индустријска производња бележи раст. Неповољна епидемиолошка ситуација током децембра није се одразила на прерађивачку индустрију која је остварила раст од 5,5% мг, следи је енергетски сектор који бележи раст од 0,5%, док у сектору рударства уочавамо благи пад од -1,4% мг. Посматрано по областима, у оквиру прерађивачке индустрије 12 од 24 области је забележило међугодишњи раст.

Индустријска производња у АП Војводини, у децембру 2020.

године повећана је за 2,9% мг. тако да је настављен тренд протеклих четири месеца у којима је индустрија бележила раст. Међугодишњи раст индустрије у децембру био је вођен већом производњом у прерађивачкој индустрији (2,8%) и сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (9,7%), док је пад производње забележио сектор рударства (-4,2%).

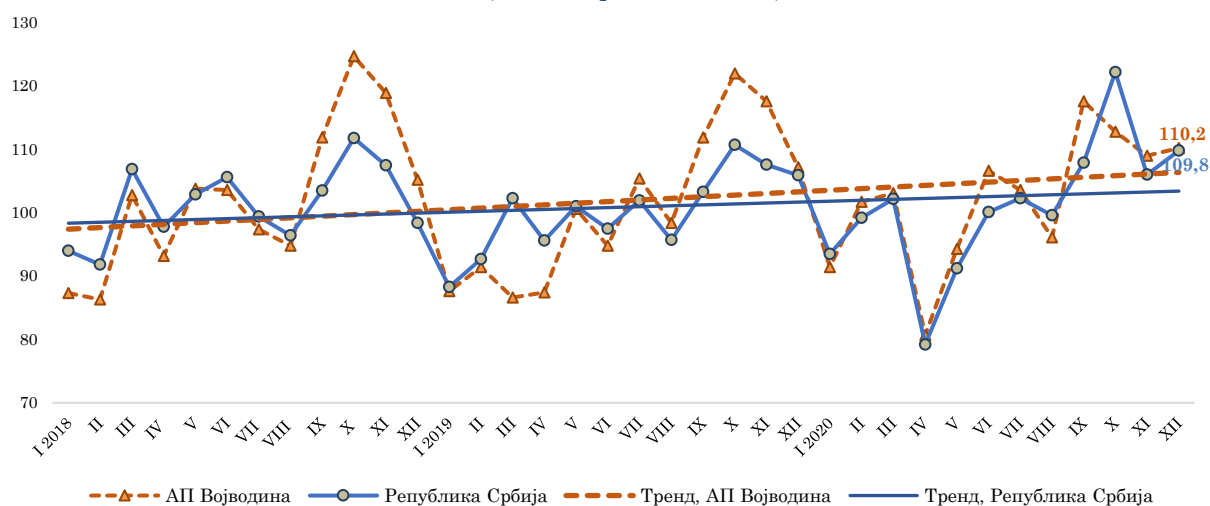
Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности XII 2020/XII 2019.

Остварен обим производње индустрије Републике Србије у децембру 2020. године виши је за 9,8%, а у АП Војводини за 10,2% од просечног нивоа обима производње у 2019. години.

Од почетка 2018. године, тренд укупне индустријске производње како у Покрајини тако и у Републици, има благо растући смер кретања.

Индекси индустријске производње са трендом кретања
(децембар 2020/Ø 2019)

Међугодишње посматрано по окрузима АП Војводине, у 2020. години је раст физичког обима индустријске производње остварен у Јужнобанатском округу (7,7%), Сремском округу (2,3%), Западнобачком округу (2,0%) и Севернобачком округу (0,5%), док је у осталим окрузима забележен пад индустријске производње: у Јужнобачком округу (-2,7%), Севернобанатском округу (-3,8%) и Средњобанатском округу (-8,1%).

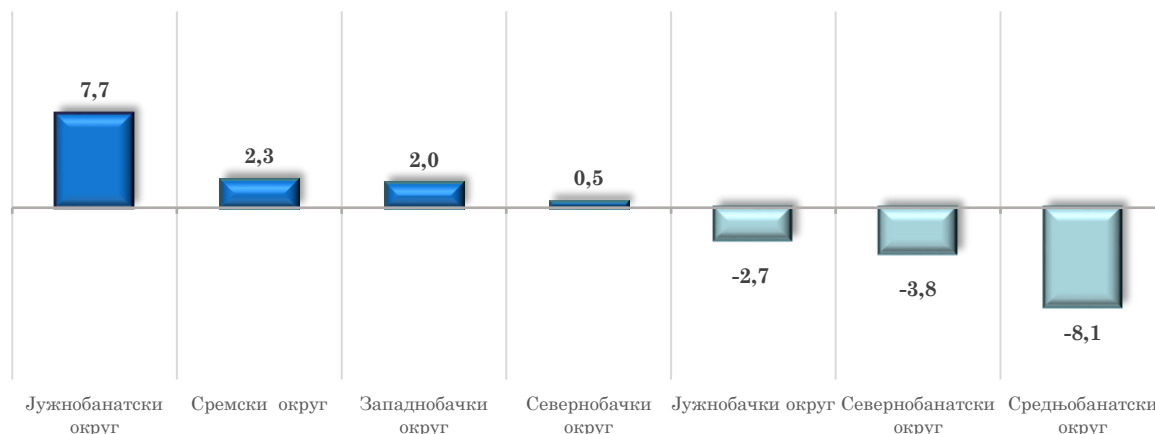
Раст индустријске производње Јужнобанатског округа у 2020. години, међугодишње посматрано, потекао је пре свега од раста производње електричне опреме (мг. стопа 260,9%), производње деривата нафте и производње хемикалија и хемијских производа.

У Сремском округу стопа раста индустрије подстакнута је, пре свега, повећањем обима производње електричне опреме (мг. стопа 12,7%), производње машина и опреме, на другом месту непоменуте и производње основних метала.

Највећи допринос расту индустрије у Западнобачком округу потиче од повећања обима производње прехранбених производа (мг. стопа 10,9%), проиводње хемикалија и хемијских производа и производње електричне опреме.

Посматрано по наменским групама, раст индустрије Севернобачког округа подстакнут је, пре свега, повећаном производњом енергије (мг. стопа 87,8%).

Међугодишње стопе раста индустријске производње
по окрузима Војводине, 2020/2019. (у %)

Пад производње моторних возила и приколица (мг. стопа -12,6%) као и производње пића и прехранбених производа, највише су допринели **паду индустријске производње у Јужнобачком округу**.

У Севернобанатском округу пад индустрије подстакнут је значајним смањењем обима производње производа од неметалних минерала (мг. стопа -24,1%), производње дуванских производа и производње основних метала.

Паду идустријске производње **у Средњобанаском округу** највише је допринео пад обима производње моторних возила и приколица (мг. стопа -36,7%), производње прехранбених производа и производње одевних предмета.

* * *

У децембру 2020. године у поређењу са истим месецом претходне године, **залихе готових производа у индустрији Војводине** повећане су за 7,0%, а посматрано по наменским групама, повећане су код: капиталних производа за 68,1%, нетрајних производа за широку потрошњу за 7,9% и трајних производа за широку потрошњу за 5,4%, док су смањене код енергије за 5,2% и интермедијарних производа, осим енергије за 3,3%.

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

□
У 2020. години, вредност изведених грађевинских радова (извођача из Републике Србије) на територији АП Војводине смањена је за 13,7% у сталним ценама у односу на претходну годину.

□
Под утицајем пандемије коронавируса, увођења ванредног стања и спровођења здравствених мера, дошло је до застоја у реализацији изградње инфраструктурних пројеката.

□
У четвртном кварталу 2020. године, вредност изведених радова на територији АП Војводине опала је за 19,2% у сталним ценама у односу на четврти квартал 2019. године.

□
Вредност изведених грађевинских радова на територији АП Војводине у четвртном кварталу текуће године у односу на просечну вредност 2019. године већа је за 16,4%.

Према најновијим подацима Републичког завода за статистику Србије, у **2020. години** у односу на 2019. годину, под утицајем високе прошлогодишње базе, грађевинска активност посматрана преко индикатора **вредност изведених радова у Републици Србији** смањена је за 4,4% у сталним ценама. Вредност изведених грађевинских радова **на зградама** већа је за 4,3%, док је вредност грађевинских радова **осталих грађевина** мања за 8,8%. Вредност радова изведених у иностранству повећана је за 20,8% мг. у сталним ценама.

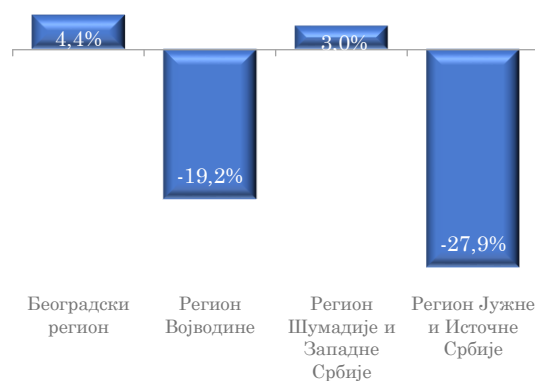
У 2020. години, **вредност изведених грађевинских радова** (извођача из Републике Србије) на територији АП Војводине **смањена је за 13,7% у сталним ценама** у односу на претходну годину. Вредност изведених радова на зградама у Војводини, у сталним ценама, већа је за 13,3%, а вредност радова на осталим грађевинама мања је за 22,7%.

Под утицајем пандемије коронавируса, увођења ванредног стања и спровођења здравствених мера дошло је до застоја у реализацији изградње инфраструктурних пројеката.

У **четвртом кварталу 2020. године**, вредност изведених радова на територији **Републике Србије** опала је за 8,9% у сталним ценама, у односу на четврти квартал 2019. године.

Међугодишње посматрано по регионима Републике Србије, у четвртом кварталу 2020. године вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама повећана је у **Београдском региону** за 4,4% и Региону **Шумадије и Западне Србије** за 3,0%, а опала је у Региону **Војводине** за 19,2% и Региону **Јужне и Источне Србије** за 27,9%, у односу на исти квартал 2019. године.

Грађевинска делатност - вредност изведених радова у сталним ценама
Q4 2020. године (мг. %)

Вредност изведених грађевинских радова **на зградама** у Војводини, у четвртом кварталу 2020. године, у сталним ценама, повећана је за 5,3% у односу на исти квартал 2019. године, док је вредност **осталих грађевинских радова** мања за 27,6%, јер је смањена активност на реализацији започетих инфраструктурних пројеката (изградња магистралног гасовода, граница Бугарска-граница Мађарска и изградња тунела и вијадукта Чортановци).

Вредност изведених грађевинских радова на територији Војводине у четвртном кварталу 2020. године у односу на просечну вредност 2019. године већа је за 16,4%. У односу на просек 2019. године, вредност изведених грађевинских радова на зградама већа је за 55,9%, док је на осталим грађевинама забележен раст вредности од 3,4%.

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

□
Промет робе у трговини на мало у 2020. години, у односу на 2019. годину, у Републици Србији већи је у текућим ценама за 3,9%, а у сталним ценама за 4,3%.

□
Промет робе у трговини на мало у Војводини у 2020. години у односу на 2019. годину бележи раст од 3,1% у текућим, а 3,2% у сталним ценама.

□
У децембру 2020. године у односу на децембар 2019. године остварен је раст промета робе у трговини на мало АП Војводине од свега 0,4% у текућим ценама, а 0,9% у сталним ценама.

□
У односу на просек 2019. године, у децембру 2020. је забележен раст промета робе у трговини на мало АП Војводине од 15,3% у текућим ценама, а 15,9% у сталним ценама.

Према подацима Републичког завода за статистику, Промет робе у трговини на мало у 2020. години, у односу на 2019. годину, у Републици Србији већи је у текућим ценама за 3,9%, а у сталним ценама за 4,3%.

Промет робе у трговини на мало у АП Војводини, у 2020. у односу на 2019. годину, већи је у текућим ценама за 3,1%, а у сталним ценама за 3,2%.

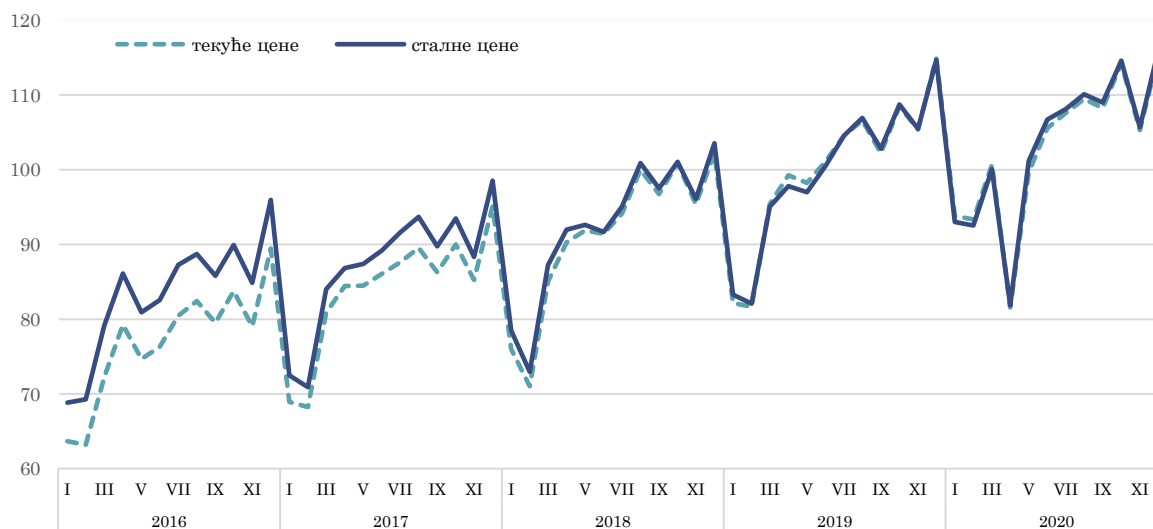
Мере којима се ограничава рад продавница, тржних центара и других објеката у децембру су утицале на успореније кретање промета у трговини на мало, који је забележио међугодишњи раст од 0,9% у сталним ценама.

У децембру 2020. у односу на новембар 2020. године забележен је раст промета у трговини на мало у АП Војводини од 9,6% и у текућим ценама и у сталним ценама.

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, месечни индекси 2020. (Ø2019=100)

	Дец. 2019	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец. 2020
Текуће цене	114,9	93,8	93,4	100,7	81,6	99,7	105,6	107,6	109,4	108,3	114,2	105,3	115,3
Сталне цене	114,7	93,0	92,5	100,1	81,9	101,2	106,7	108,1	110,1	109,0	114,6	105,7	115,9

Индекси промета у трговини на мало
- АП Војводина -
(Ø2019=100)

Поредећи ниво промета робе у трговини на мало у Војводини, у децембру 2020. године у односу на просечан ниво промета у 2019. години, забележен је раст од 15,3% у текућим ценама, а 15,9% у сталним ценама. Значајан месечни пад промета приметан је у априлу, као последица пандемије коронавируса и уведеног ванредног стања, међутим, праћен је бољим резултатима у наредним месецима 2020. године, како у текућим тако и у сталним ценама.

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

□
Укупан број долазака туриста у Војводину у 2020. у односу на 2019. годину мањи је за 52,1%. Број долазака домаћих туриста умањен је за 31,3%, а страних за 74,0%. 73,5% долазака су чинили домаћи, а 26,5% страни туристи.

□
Број регистрованих ноћења туриста у Војводини у 2020. у односу на 2019. годину мањи је за 44,7%. Број ноћења домаћих туриста остварио је пад од 24,1%, а број ноћења страних туриста од 71,0%. 76,9% ноћења су чинили домаћи, а 23,1% страни туристи.

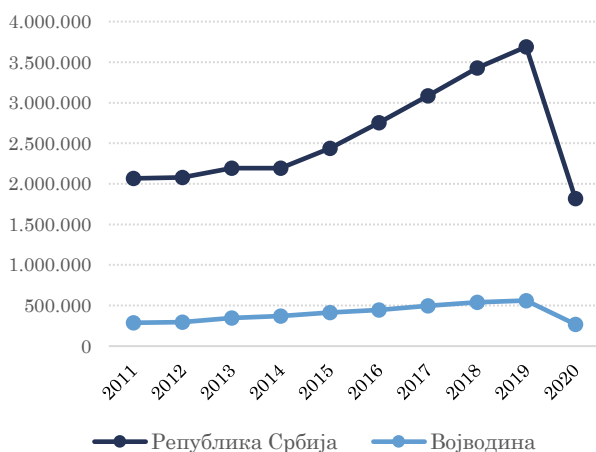
□
Раст броја долазака туриста у 2020. години у Војводини остварила је једино Бања Врдник, од 10,1%.

□
Најмањи пад броја ноћења туриста од 4,2% (раст ноћења домаћих туриста од 30,3% и пад ноћења страних туриста од 75,9%) у 2020. години остварила је Бања Палић. Највећи међугодишњи пад броја ноћења туриста од 57,9% забележен је у граду Новом Саду.

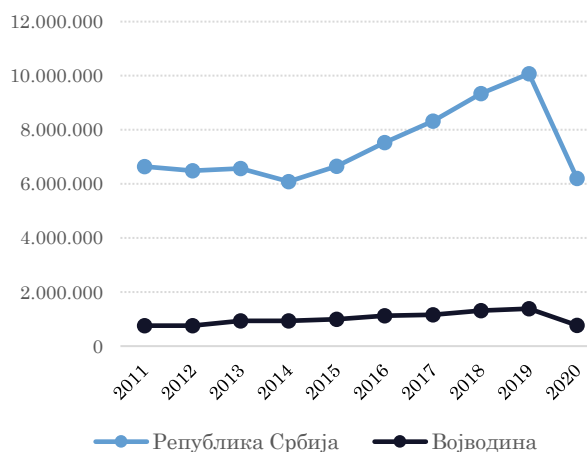
□
У 2020. години, девизни прилив од туризма у Републици Србији мањи је за 24,5% у односу на 2019. годину и износио је 1.084,4 млн евра. Девизни одлив од туризма износио је 975 млн евра и мањи је 39,7% у односу на девизни одлив 2019. године.

Убрзани развој туризма у Републици Србији последњих година прекинут је услед глобалне пандемије коронавируса. Забележени трендови показују да се чак **75,5%** укупног туристичког кретања у 2020. години приписује домаћим туристима.

Доласци туриста у Републику Србију и АП Војводину, 2011-2020.

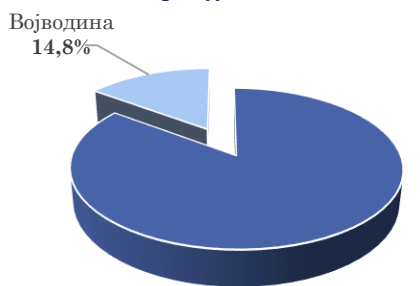

Ноћења туриста у Републици Србији и АП Војводини, 2011-2020.

Према подацима Републичког завода за статистику, укупан број туристичких долазака у 2020. години за **Републику Србију** износио је **1.820.021** туриста, што је мање за чак **50,7%** у односу на 2019. годину. Иако ће 2020. година остати упамћена као једна од најтежих за туризам, у јануару и фебруару 2020. године у Републици Србији забележен је тренд раста туристичког промета. У прва два месеца 2020. године остварен је раст броја долазака туриста од 21,4% и раст броја ноћења од 22,5%. У марту 2020. године, проглашењем ванредног стања, затварањем граница и ограничењем кретања долази до значајног пада броја туристичких долазака и ноћења.

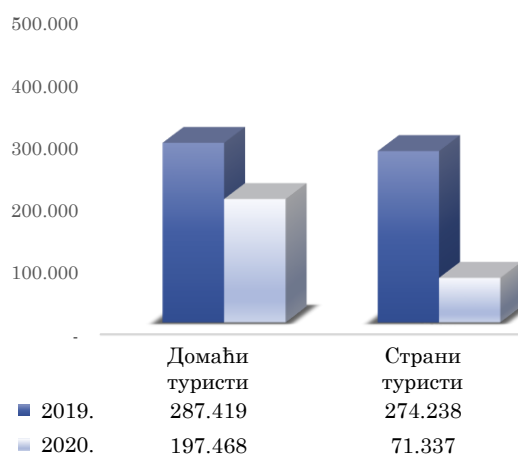
Доласци туриста у Републику Србију, 2020.

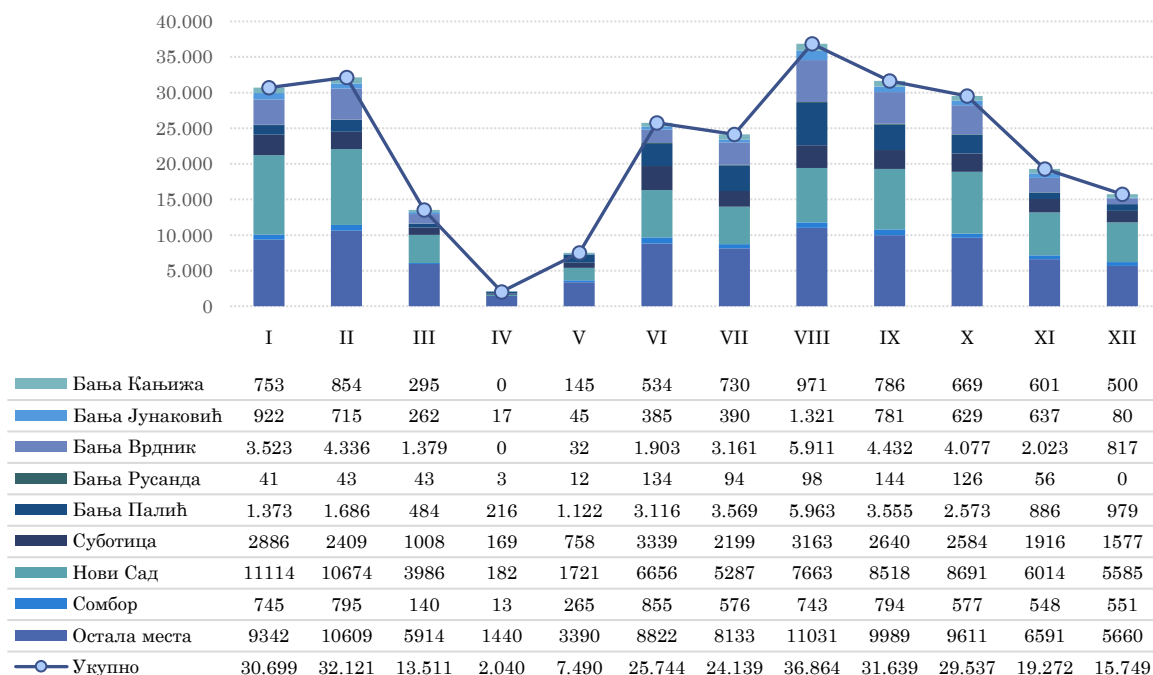
Војводина је у 2020. години учествовала са **14,8%** у укупним доласцима туриста у Републику Србију, и то са **14,4%** у доласцима домаћих, односно са **16,0%** у доласцима страних туриста.

Укупан број долазака туриста у Војводину у 2020. години је **268.805** и мањи је за **52,1%** у односу на 2019. годину. Број долазака домаћих туриста умањен је за **31,3%**, а страних туриста за чак **74,0%**. Од укупног броја долазака туриста у Војводину, **73,5%** су били домаћи, а **26,5%** страни туристи.

Доласци туриста у Војводину у 2019. и 2020. години

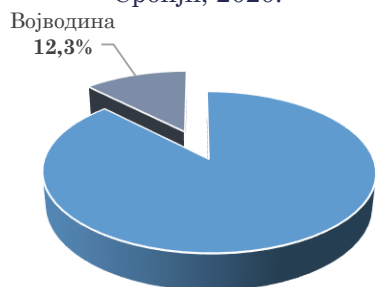
Доласци туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, 2020.

У 2020. години, генерално тешкој за туризам, у јануару и фебруару поменуте године у Војводини је забележен раст броја долазака туриста од 18,5%. Раст броја долазака туриста у 2020. години у односу на 2019. годину остварила је Бања Врдник, од **10,1%**, при чему је број долазака домаћих туриста повећан за 23,6%.

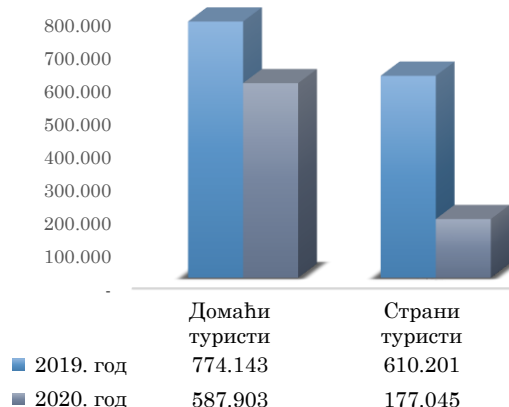
У 2020. години у Републици Србији је евидентирано укупно **6.201.290** ноћења туриста, што представља смањење од **38,4%** у односу 2019. годину.

Ноћења туриста у Републици Србији, 2020.

Регистрован број ноћења туриста у Војводини у 2020. години чини **12,3%** укупног броја регистрованих ноћења туриста у Републици Србији у 2020. години, и то **11,9%** ноћења домаћих, односно **14,0%** ноћења страних туриста.

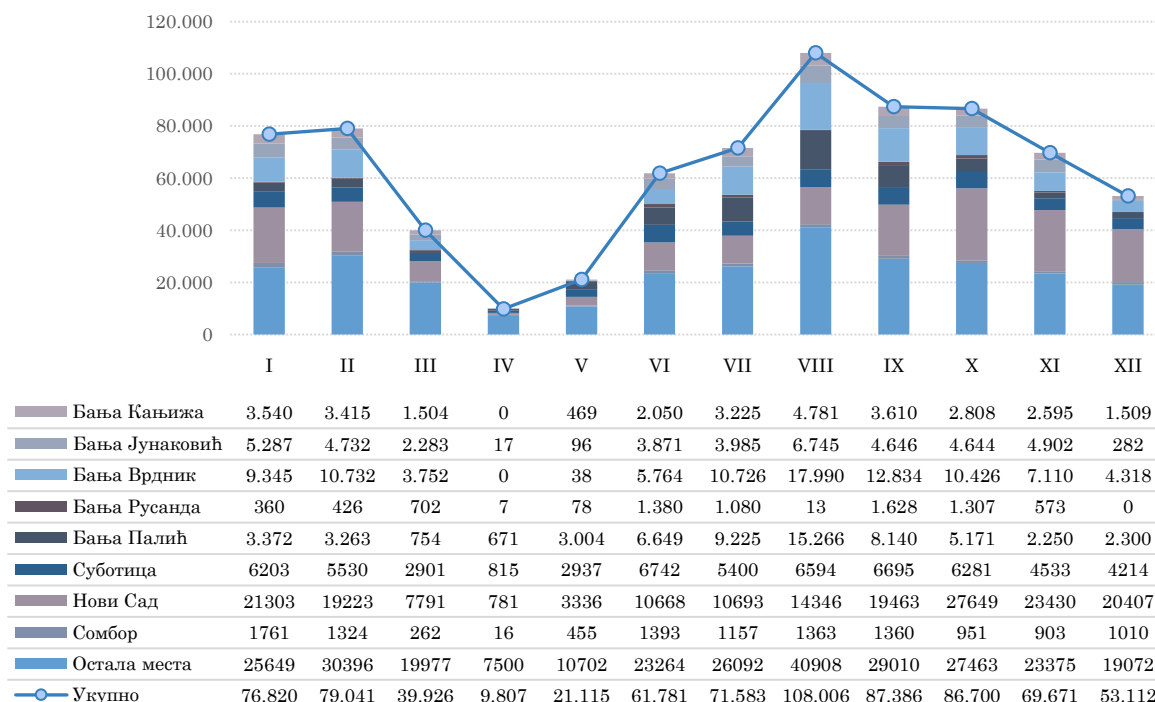
Ноћења туриста у Војводини у 2019. и 2020. години

Укупан број регистрованих ноћења туриста у Војводини у 2020. години је 764.948 и мањи је за 44,7% у односу на 2019. годину. Број ноћења домаћих туриста остварио је пад од 24,1%, а број ноћења страних туриста пад од чак 71,0% у односу на 2019. годину. Од укупног броја ноћења, 76,9% су били домаћи, а 23,1% страни туристи.

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, 2020.

У 2020. години у свим местима у Војводини забележен је пад броја ноћења у односу 2019. годину. Бања Палић остварила је најмањи пад броја ноћења туриста од **4,2%**, при чему је дошло до значајног пораста у броју ноћења домаћих туриста, од **30,3%**.

Највећи пад броја ноћења туриста забележен је у граду Новом Саду од **57,9%**. Отказивање „ЕХИТ“ фестивала и немогућност реализације крстарења Дунавом довели су до значајног пада броја ноћења страних туриста, од чак **70,5%**.

Доласци туриста у РС по изабраним туристичким местима, 2020.

Ноћења туриста у РС по изабраним туристичким местима, 2020.

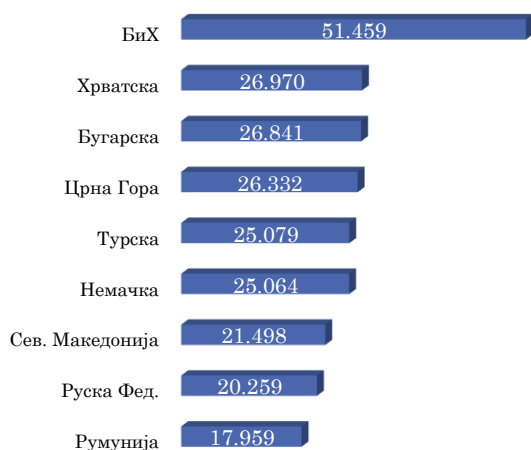

На нивоу Републике Србије, најфреквентније посећивана места у 2020. години, изражено бројем ноћења туриста, била су бањска места са **2.184.602** остварених ноћења, што представља **35,2%** од укупног броја туристичких ноћења у Републици Србији. **1.007.085** ноћења је остварено у највећим центрима планинског туризма – на

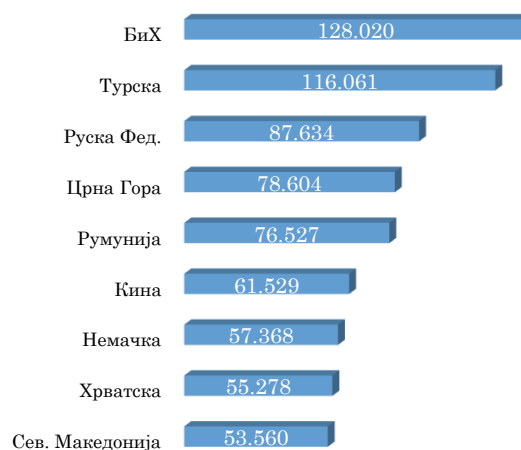
Копанонику и Златибору. Посетиоци планина већином су били домаћи туристи (**87,6%** од укупног броја ноћења).

Посматрано на нивоу Републике Србије у 2020. години, међу страним туристима, највећи број и долазака и ноћења забележили су **туристи из Босне и Херцеговине** (51.459 долазака, што је за **62,2% мање** него у истом периоду прошле године, и 128.020 ноћења, што је за **56,5% мање** него у истом периоду прошле године).

Доласци страних туриста у Републици Србији према земљама из којих долазе, 2020.

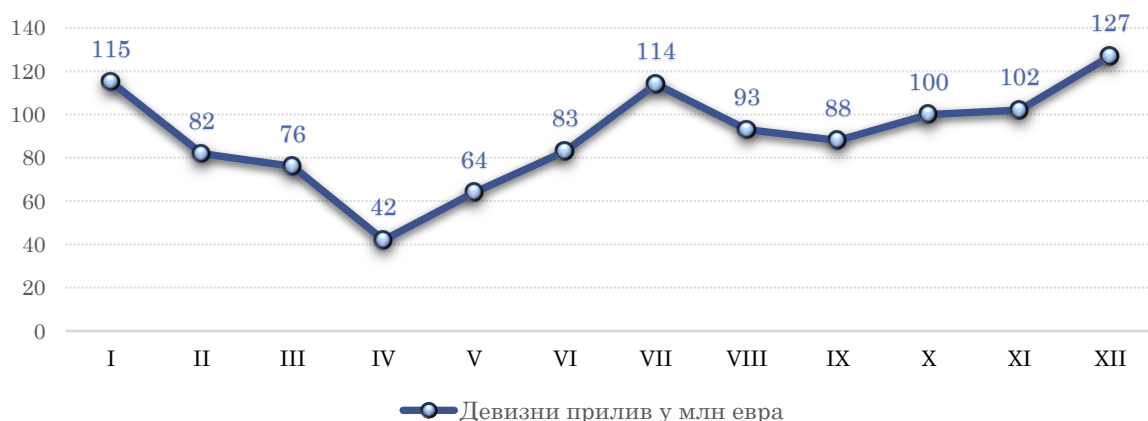

Ноћења страних туриста у Републици Србији према земљама из којих долазе, 2020

Из групе ваневропских земаља, у 2020. години, највећи број и долазака и ноћења у Републици Србији забележили су туристи из **Кине**, укључујући Хонг Конг (**17.641** долазака, што је за **87,8%** мање него у истом периоду претходне године, односно **61.529** ноћења, што је за **77,1%** мање него у истом периоду претходне године).

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима, 2020. (у млн евра)

У 2020. години, укупан **девизни прилив од туризма** у Републици Србији износио је 1.084 млн евра и **мањи је за 352 млн евра или 24,5%** у односу на девизни прилив 2019. године, док је **девизни одлив од туризма** у Републици Србији у 2020. години износио 975 млн евра и **мањи је за 641 млн евра или 39,7%** у односу на девизни одлив 2019. године.

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

□
У 2020. години, војвођански привредници су реализовали 31,1% укупне спољнотрговинске робне размене Републике Србије, и то 35,7% укупног извоза и 27,7% укупног увоза Републике Србије.

□
У односу на 2019. годину, укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине је мања за 4,2%, при чему је извоз мањи за 1,0%, а увоз за 7,1%. Из размене се и даље бележи дефицит који је мањи за чак 60,3% од дефицита 2019. године.

□
Прерађивачка индустрија представља сектор са доминантним учешћем како у извозу (86,0%), тако и у увозу (70,1%) АП Војводине у 2020. години.

□
Најзначајнији извозни артикал АП Војводине 2020. године је Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила (7,2%), док је најзначајнији увозни артикал Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова (11,5%).

□
Најзначајнији спољнотрговински партнер је Немачка, како у извозу тако и у увозу АП Војводине 2020. године.

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Укупна вредност спољнотрговинске робне размене Републике Србије у 2020. години износила је **40,0 млрд евра** и мања је за **3,4%** од спољнотрговинске робне размене остварене 2019. године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије, 2020.

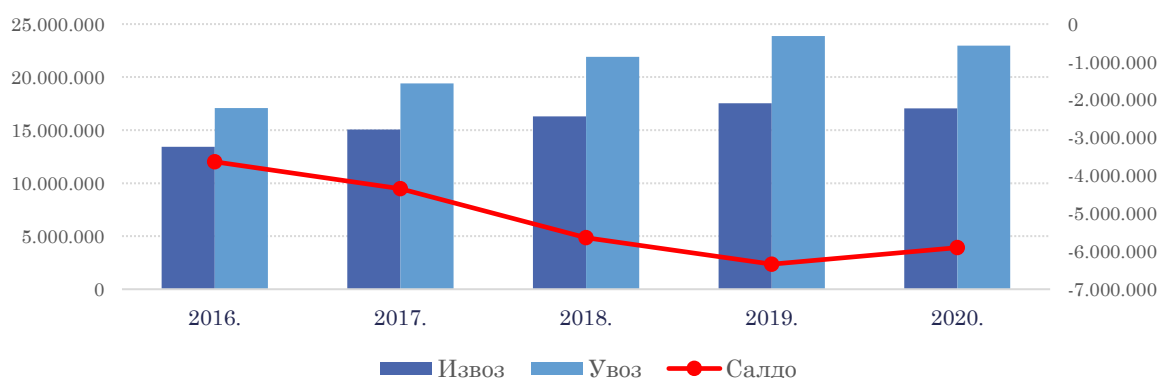
*у 000 евра

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2020.	17.051.934	97,2	22.957.137	96,2	40.009.071	96,6	-5.905.203	93,2
2019.	17.536.367	107,7	23.875.267	108,9	41.411.634	108,4	-6.338.900	112,5

Извоз је реализован у вредности **17,0 млрд евра**, што је за 2,8% мање у односу на извоз у 2019. години, док је **увоз** реализован у вредности 23,0 млрд евра, односно за 3,8% мање од увоза оствареног у 2019. години. Из спољнотрговинске робне размене Републике Србије забележен је **спољнотрговински дефицит** у вредности **5,9 млрд евра**, што је за **6,8% мање** од дефицита оствареног 2019. године.

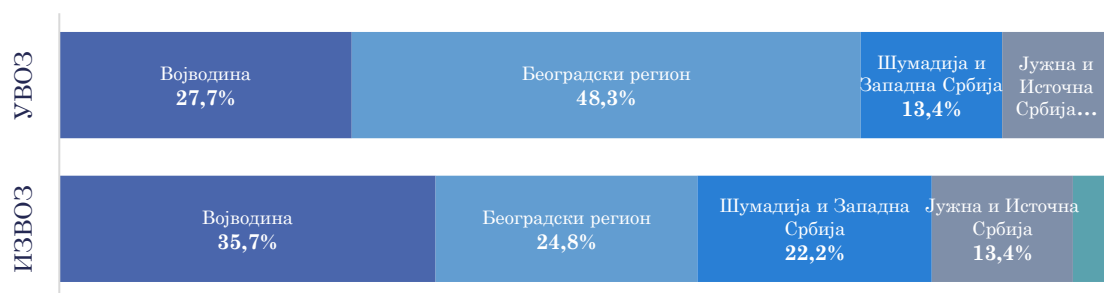
У 2020. години остварено је 97,2% укупног прошлогодишњег извоза Републике Србије, односно 96,1% укупног прошлогодишњег увоза Републике Србије.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије, 2016-2020. (у хиљадама евра)

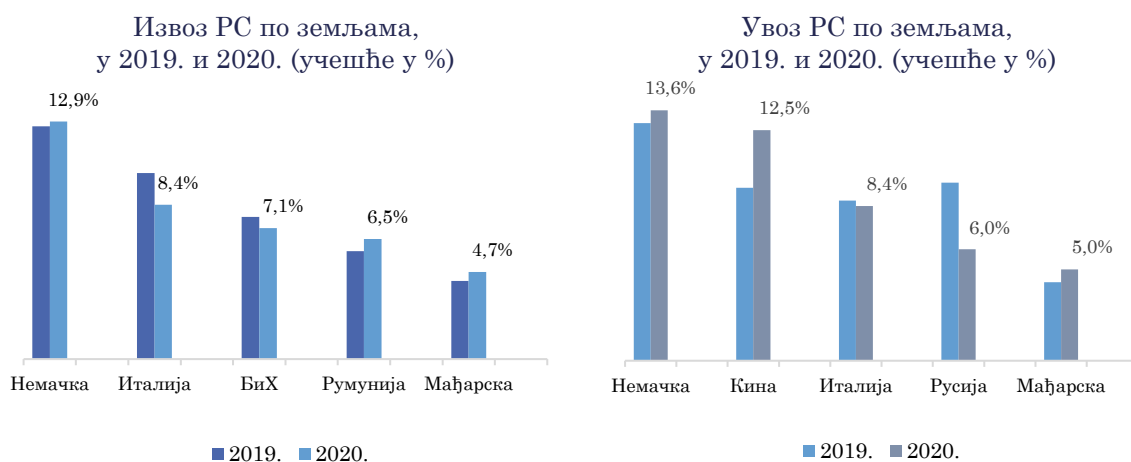
Посматрано по регионима, **Војводина је на првом месту по учешћу у извозу Републике Србије (35,7%)**, односно **на другом месту по учешћу у укупном увозу Републике Србије у 2020. години (27,7%)**, одмах након Београдског региона (45,1%).

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, 2020. (учешће %)

Република Србија је у 2020. години извезла производе у 166 земаља света, при чему једино извоз у Немачку појединачно учествује више од 10% у укупном извозу, а у 2020. години чини 12,9% укупног извоза. Од приказаних пет земаља најзначајнијих извозних тржишта, а у односу на 2019. годину, извоз је благо повећан једино у Мађарску (за 8,6%) и Румунију (за 8,0%), док извоз у остале наведене земље бележи смањење, и то у Италију за 19,3%, у Босну и Херцеговину за 10,5% и Немачку за свега 0,7%. Збирно је извоз у наведене земље смањен за 5,0% у односу на извоз 2019. године. Извоз у првих пет земаља чини 39,6% укупног извоза Републике Србије.

Република Србија је у 2020. години увезла производе из 184 земље света. Увоз из првих пет земаља чини 45,5% укупног увоза Републике Србије. Највише се увозило из Немачке (13,6% укупног увоза), Кине (12,5%) и Италије (8,4%). На страни увоза, значајан раст је забележен код увоза из Кине, од 28,3%, и код увоза из Мађарске (11,7%). Увоз из Руске Федерације је смањен за 39,8% у односу на увоз 2019. године. Збирно гледајући, увоз из најзначајнијих пет земаља је смањен за 2,5% у односу на увоз остварен у 2019. години.

Посматрано по производима, извоз производа Сетови проводника за паљење, ост.сетови за возила има најзначајније учешће, од 5,9%, уз смањење вредности извоза од 8,8% мг. Значајно смањење вредности је забележено код извоза Катода и секција катода,од рафинисаног бакра, за 23,1%. Извоз Кукуруза, осим семенског повећан је за 20,1% што је допринело да се учешће овог производа повећа са 2,6% на 3,2% у укупном извозу АП Војводине. Вредност извоза Малине,смрзнуте,без додатка шећера је у 2020. години повећан за 23,6%, а учешће у укупном извозу је повећано са 1,2% на 1,5%.

Најзначајније учешће у увозу има производ Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу, чији увоз бележи раст од 7,1% мг, а чини 9,2% укупног увоза, док је претходне године тај увоз представљао 8,2% укупног увоза. Друго место, са учешћем од 3,6%, уз повећање од 37,1%, припада увозу производа Остали лекови,за малопродају. Значајно смањење увоза бележе производи Нафта и уља од битуменозних минерала,сирова и Гас природни у гасовитом стању, за 7,8% и 7,2% респективно.

Пет најзаступљенијих производа у извозу Републике Србије, 2020.

Назив производа	2018.		2019.		2020.	
	Учешће	Индекс 2018 2017	Учешће	Индекс 2019 2018	Вредност (у 000 евра)	Индекс 2020 2019
УКУПНО	6.898 производа		6.882 производа		6.804 производа	
Сетови проводника за паљење, ост. сетови за возила	5,7%	134,0	6,3%	119,5	1.011.490	91,2
Кукуруз, осим семенског	1,2%	78,6	2,6%	230,0	543.016	120,1
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	2,7%	118,9	2,8%	109,2	432.218	88,4
Катодe и секције катода, од рафинисаног бабра	2,0%	105,5	2,2%	120,4	294.900	76,9
Малине, смрзнуте, без додатка шећера	1,2%	91,9	1,2%	110,1	258.939	123,6

Пет најзаступљенијих производа у увозу Републике Србије, 2020.

Назив производа	2018.		2019.		2020.	
	Учешће	Индекс 2018 2017	Учешће	Индекс 2019 2018	Вредност (у 000 евра)	Индекс 2020 2019
УКУПНО	8.174 производа		8.165 производа		8.119 производа	
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	9,1%	125,6	8,2%	98,5	2.100.894	107,1
Остали лекови, за малопродају	2,3%	108,7	2,5%	121,0	833.909	137,1
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	5,5%	146,3	4,2%	83,9	732.483	72,2
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	2,5%	100,7	2,5%	108,2	534.396	89,2
Гас природни у гасовитом стању	2,2%	119,2	2,4%	119,4	409.386	72,8

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Тренд благог смањења укупне спољнотрговинске робне размене у 2020. години је приметан и у АП Војводини. **Укупна вредност спољнотрговинске робне размене АП Војводине у 2020. години износила је 12,4 млрд евра и мања је за 4,2% од спољнотрговинске робне размене остварене 2019. године.**

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, 2020.

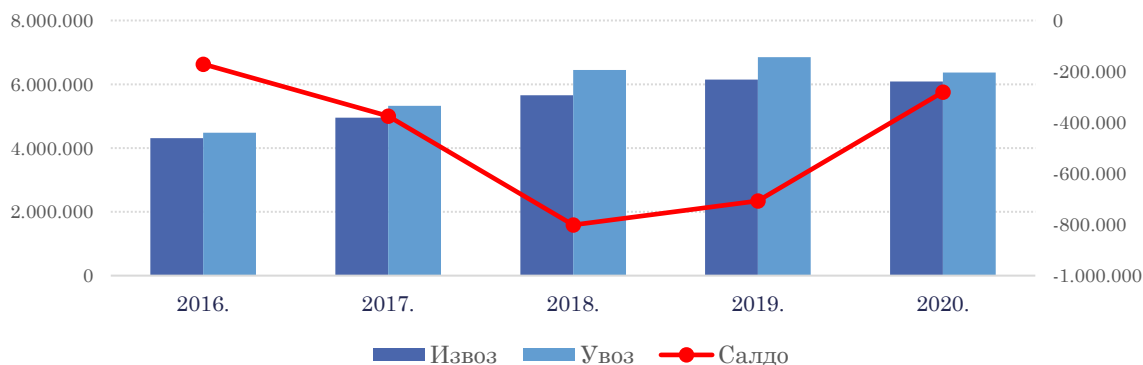
*у 000 евра

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2020.	6.082.652	99,0	6.363.380	92,9	12.446.032	95,8	-280.727	39,7
2019.	6.144.985	108,7	6.851.524	106,2	12.996.509	107,4	-706.539	88,2

У односу на 2019. годину, **извоз АП Војводине у 2020. години је услед глобалне рецесије незнатно мањи, за 62,3 млн евра (1,0%), увоз за 488,1 млн евра (7,1%), уз смањење дефицита за чак 425,8 млн евра (60,3%).**

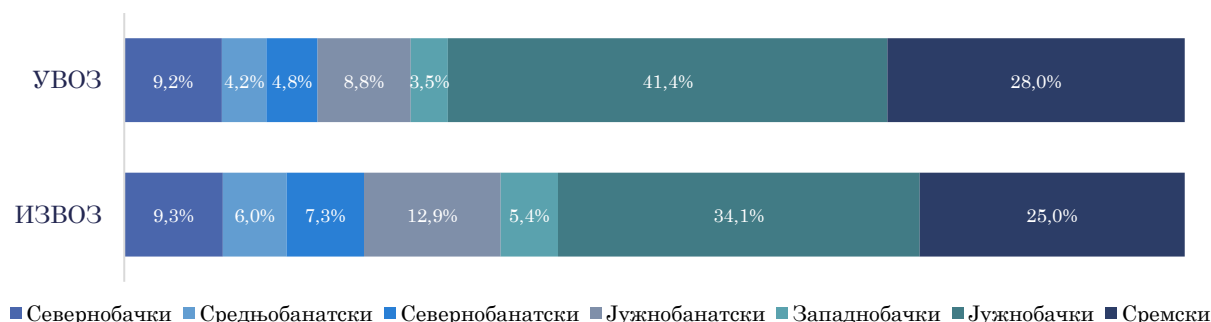
У 2020. години је остварено 99,0% укупног прошлогодишњег извоза АП Војводине, односно 92,9% укупног прошлогодишњег увоза АП Војводине.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, 2016-2020.
(у хиљадама евра)

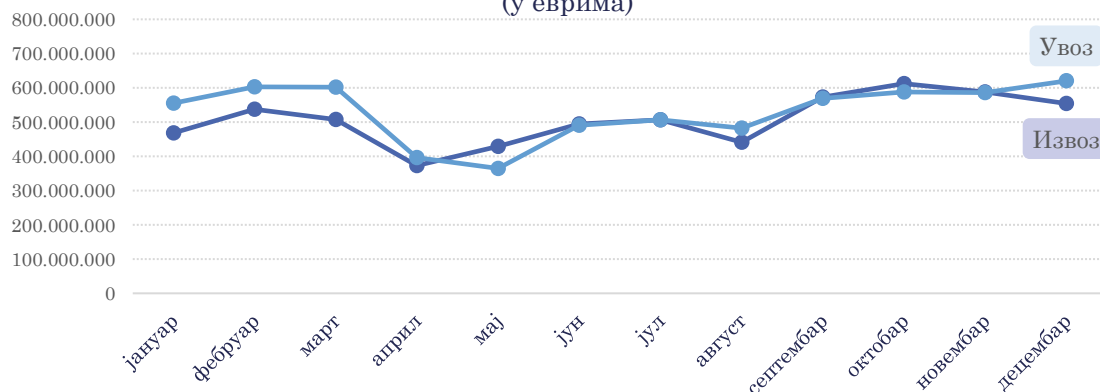
Након година узастопног раста спољнотрговинске робне размене АП Војводине, 2020. године је забележен пад. У 2017. и 2018. години забележене су двоцифрене стопе раста и извоза (14,8% и 14,2% респективно) и увоза (18,8% и 21,2% респективно), у 2019. години је забележена једноцифрена стопа раста и извоза и увоза (8,7% и 6,2%), док је 2020. године забележен међугодишњи пад како извоза тако и увоза (-1,0% и -7,1% респективно).

Извоз и увоз АП Војводине по окрузима, 2020. (учешће %)

Посматрано по окрузима, доминантно учешће у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ (34,1% у извозу и 41,4% у увозу). На другом месту се налази Сремски округ, са учешћем 25,0% у извозу, односно 28,0% у увозу. Остали окрузи бележе знатно мање учешће у укупном извозу и увозу АП Војводине.

Кретање извоза и увоза АП Војводине по месецима 2020. године
(у еврима)

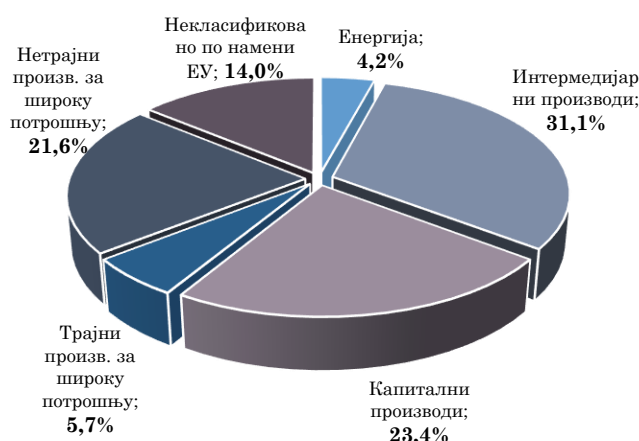

Након застоја у априлу и мају, изазваног ширењем пандемије коронавируса, спољнотрговинска робна размена АП Војводине се постепено опоравља последњих месеци 2020. године, уз очекивани повратак на претходну путању раста већ почетком 2021. године.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по економској намени ЕУ²

У структури извоза АП Војводине, доминантно место традиционално има извоз Интермедијарних производа, који чини 31,1% укупног војвођанског извоза 2020. године. На другом месту је извоз Капиталних производа, са учешћем од 23,4%. Приближно исто учешће (21,6%) има и извоз Нетрајних производа за широку потрошњу. Четврто место, са учешћем од 14,0%, припада извозу групе Некласификовано по намени ЕУ. Преостале две групе производа по економској намени ЕУ имају појединачно учешће мање од по 2,0% у укупном извозу АП Војводине.

Структура извоза АП Војводине по економској намени ЕУ, 2020.

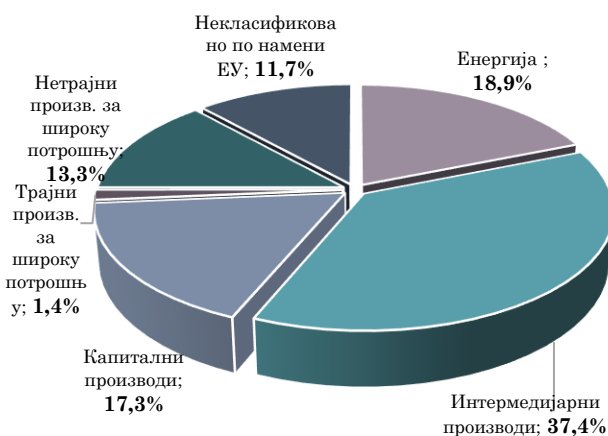

Више од половине извоза Енергената и Некласификовано по намени ЕУ Републике Србије у 2020. години припада извозу АП Војводине, и то 65,5% и 56,9% респективно.

У односу на извоз 2019, у 2020. је највише повећан извоз производа Некласификовано по намени ЕУ (за 21,7%), док је највише опао извоз Енергије (за 29,4%).

У структури увоза АП Војводине, доминантно место традиционално има увоз Интермедијарних производа који чине 37,4% укупног војвођанског увоза 2020. године. На другом месту је увоз Енергената са 18,9% учешћа, те увоз Капиталних производа са учешћем 17,3%. Затим следи увоз Нетрајних производа за широку потрошњу са учешћем 13,3% и Некласификовано по намени ЕУ са учешћем 11,7%. Увоз Трајних производа за широку потрошњу учествује са 1,4% у укупном увозу АП Војводине.

Структура увоза АП Војводине по економској намени ЕУ, 2020.

² Главне индустријске групације према економској намени: <https://www.stat.gov.rs/media/2635/indnamenaip2010.pdf>

Увоз Енергената АП Војводине чини 71,5% укупног увоза Енергената Републике Србије 2020. године. У односу на увоз Енергената АП Војводине 2019. године, 2020. године је значајно опао увоз за 32,6%, а у 2021. години се очекује даљи пад увоза како енергије, тако и других индустријских инпута.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД)

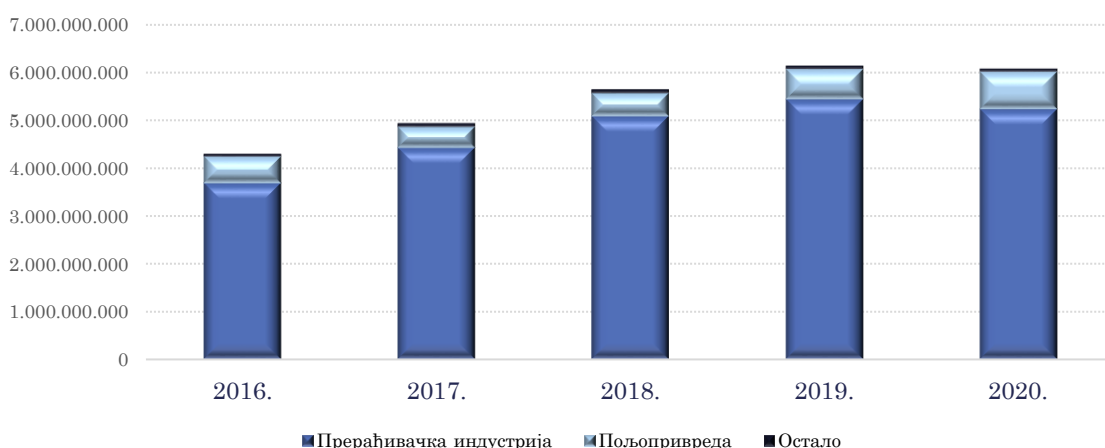
Прерађивачка индустрија и у 2020. години представља сектор са доминантним учешћем у извозу АП Војводине. На другом месту је извоз сектора **Пољопривреда, шумарство и рибарство**. У поређењу са 2019. годином, удео извоза Прерађивачке индустрије је опао са 88,5% на 86,0%, док је удео извоза сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство повећан са 10,3% на 13,0%. Остали сектори имају појединачно учешће мање од по 1% у укупном извозу, а у посматраном периоду бележе смањење вредности међугодишње.

Најзначајнији сектори делатности у извозу АП Војводине, 2020.

Сектор КД	2018.		2019.		2020.	
	Учешће	Индекс $\frac{2018}{2017}$	Учешће	Индекс $\frac{2019}{2018}$	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$
Прерађивачка индустрија	89,9%	114,8	88,5%	107,0	86,0%	96,1
Пољопривреда, шумарство и рибарство	8,7%	109,6	10,3%	129,2	13,0%	125,1
Снабдевање водом и управљање отп. водама	0,8%	95,8	0,6%	90,6	0,6%	90,1
Информисање и комуникације	0,4%	106,4	0,4%	105,9	0,4%	89,0

Благо смањење укупног робног извоза АП Војводине у 2020. години вођено је управо смањењем извоза Прерађивачке индустрије, а услед пада екстерне тражње и поремећаја у глобалним ланцима снабдевања изазваним пандемијом коронавируса.

Извоз АП Војводине по секторима делатности, 2020. (у еврима)

Као и на извозној страни, и у увозу АП Војводине највеће учешће има увоз **Прерађивачке индустрије** који је повећао своје учешће те на крају 2020. године износи 70,1%. За разлику од извоза где учествује са свега 0,1%, у увозу АП Војводине на другом месту је увоз сектора **Рударство** (18,2).

Најзначајнији сектори делатности у увозу АП Војводине, 2020.

Сектор КД	2018.		2019.		2020.	
	Учешће	Индекс 2018 2017	Учешће	Индекс 2019 2018	Учешће	Индекс 2020 2019
Прерађивачка индустрија	63,5%	117,9	66,5%	111,1	70,1%	98,0
Рударство	26,3%	137,2	23,3%	94,0	18,2%	72,5
Некласификовано по КД	7,2%	111,4	7,1%	104,5	8,1%	105,5
Пољопривреда, шумарство и рибарство	2,7%	97,6	2,7%	108,1	3,2%	110,3

Увоз АП Војводине по секторима делатности, 2020. (у еврима)

Водеће делатности у извозу АП Војводине, 2020.
(са учешћем од 78,4% у укупном извозу, кумулативно)

Водеће делатности у увозу АП Војводине, 2020.
(са учешћем од 79,5% у укупном увозу, кумулативно)

Десет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине, 2020.

Назив производа	2018.		2019.		2020.		
	Учешће	Индекс 2018 2017	Учешће	Индекс 2019 2018	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2020 2019
УКУПНО	4.613 производа		4.786 производа		4.734 производа		
Сетови проводника за паљење, ост. сетови за возила	8,3%	170,8	8,4%	109,4	440.433	7,2%	85,3
Кукуруз, осим семенског	2,7%	78,6	5,4%	221,9	412.664	6,8%	123,3
Остали лекови, за малопродају	2,4%	106,7	2,4%	111,4	171.377	2,8%	114,4
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	2,5%	139,2	2,7%	117,2	168.348	2,8%	101,6
Делови за седеишта, од осталих материјала	1,4%	109,5	1,7%	129,8	96.715	1,6%	91,5
Гасна уља, за остале сврхе, S=0,001%, без биодизела	1,9%	123,3	2,2%	126,6	94.293	1,6%	68,5
Цеви и прева, крути, од осталих пластичних маса	1,4%	134,9	1,6%	127,0	89.595	1,5%	92,0
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	0,4%	106,3	0,9%	243,9	86.970	1,4%	149,4
Делови и прибор за моторна возила (8701-8705), остало	1,7%	105,9	1,7%	105,5	86.106	1,4%	82,6
Бутумен од нафте	1,8%	167,1	1,4%	84,3	78.258	1,3%	89,8

Током 2020. године, у извозу АП Војводине је било заступљено **4.734 производа**, при чему ниједан производ није имао појединачно учешће веће од 10% у укупном извозу. Од првих десет извозних производа, сви су забележили међугодишњи пад извоза осим Кукуруза, осим семенског, Осталих лекова, за малопродају, Циркулационих пумпи за грејне системе и Соје у зрну, који су забележили повећање извоза, и то за 23,3%, 14,4%, 1,6% и 49,4% респективно. Највеће учешће у извозу АП Војводине 2020. године имао је извоз **Сетова проводника за паљење, ост. сетови за возила**, од 7,2%.

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине, 2020.

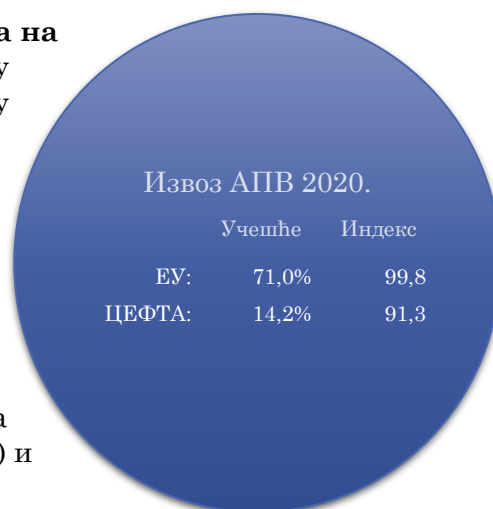
Назив производа	2018.		2019.		Вредност (у 000 евра)	2020.	
	Учешће	Индекс $\frac{2018}{2017}$	Учешће	Индекс $\frac{2019}{2018}$		Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$
УКУПНО	6.462 производа		6.536 производа			6.515 производа	
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	18,7%	146,3	14,8%	83,9	732.483	11,5%	72,2
Гас природни у гасовитом стању	7,3%	119,2	8,2%	119,0	407.002	6,4%	72,6
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	4,9%	116,9	4,7%	101,0	329.975	5,2%	103,1
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	2,3%	101,1	2,4%	112,1	182.969	2,9%	110,1
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека > 6mm	1,3%	149,8	1,6%	132,8	107.618	1,7%	95,3
Делови пумпи за течности, за осталу употребу	0,9%	206,1	1,1%	132,5	72.075	1,1%	94,6
Производи остали, од пластичних маса, остало	0,8%	133,0	0,9%	119,4	59.693	0,9%	95,6
Аутомобили, дизел, >1500-2500cm ³ , употребљавани	0,8%	137,4	0,8%	111,9	53.364	0,8%	92,1
Делови изолациони, од пластичне масе	1,0%	135,2	1,0%	100,7	51.952	0,8%	78,0
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	0,5%	84,1	0,6%	114,4	50.855	0,8%	133,9

У увозу АП Војводине 2020. године било је заступљено 6.515 производа. Најзначајније учешће имао је увоз Нафте и уља од битуменозних минерала, сирова (11,5%) и Гас природни у гасовитом стању (6,4%). Међугодишњи пад увоза је забележен код свих производа из групе најзаступљенијих у увозу АП Војводине, осим код увоза артикла Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу, Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони и Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, који су забележили раст увоза, и то за 3,1%, 10,1% и 33,9% респективно.

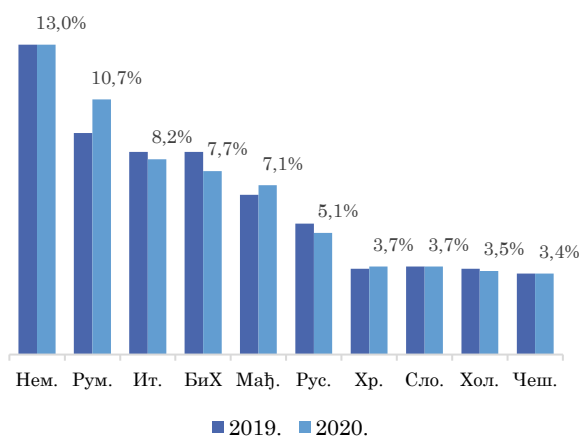
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу Европске уније и региона, која је у условима који су обележили 2020. годину мања у односу на 2019. годину. У 2020. години, највећи део извоза је пласиран на тржиште ЕУ³ (71,0%), а потом на тржиште ЦЕФТА⁴ (14,2%).

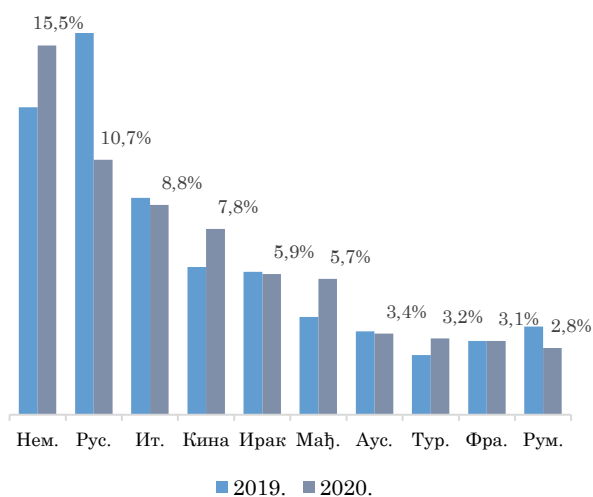
АП Војводина је у 2020. години забележила извоз у 136 земаља света. Извоз у првих десет земаља чини 65,9% укупног извоза АП Војводине у 2020. години. Главне дестинације војвођанског извоза у 2020. години су Немачка (13,0%), Румунија (10,7%), Италија (8,2%), Босна и Херцеговина (7,7%) и Мађарска (7,1%).

Извоз АПВ по земљама, у 2019. и 2020. (учешће у %)

Увоз АПВ по земљама, у 2019. и 2020. (учешће у %)

У 2020. у односу на 2019. годину, извоз је повећан једино у Румунију (за 13,8%), Мађарску (за 4,3%) и Хрватску (за 1,6%), док је извоз ка осталим земљама смањен у апсолутном смислу. Међугодишње, највише је смањен извоз у Босну и Херцеговину (за 10,6%), пре свега услед смањења извоза гасних уља и моторног бензина, потом у Руску Федерацију (за 8,7%) и Италију (за 5,3%). За разлику од првих десет земаља, извоз у Кину је наставио да расте, тако да је на крају 2020. године већи за 48,1% од извоза у 2019. години.

Највећи део увоза АП Војводине у 2020. години потиче из земаља ЕУ (59,2%), уз повећање од свега 0,6% у односу на прошлу годину, док је истовремено увоз из земаља ЦЕФТА 3,5% повећан за 20,4% у односу на 2019. годину.

³ Европска унија (ЕУ) има 27 чланица.

⁴ ЦЕФТА: Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

АП Војводина је у 2020. години забележила увоз из 150 земаља света. Увоз из првих десет земаља чини 67,0% укупног увоза АП Војводине. Највеће је учешће увоза из Немачке (15,5%), Руске Федерације (10,7%), Италије (8,8%), Кине (7,8%) и Ирака (5,9%).

Увоз АП Војводине у 2020. у односу на 2019. годину је повећан из Мађарске (за 28,6%), Турске (за 18,4%), Кине (за 17,7%) и Немачке за (12,0%). Увоз из осталих земаља је смањен, а **највише је смањен увоз из Руске Федерације**, за 48,4%, пре свега због значајног смањења увоза нафте и уља од битуменозних минерала и гаса природног у гасовитом стању, док је с друге стране повећан увоз гаса природног у гасовитом стању из Мађарске.

Географска диверзификација допринела је отпорности спољне трговине током пандемије. У увозу 2020. године приметно је да **Кина сустиже Немачку као једног од најважнијих увозних партнера.**

Увоз АПВ 2020.

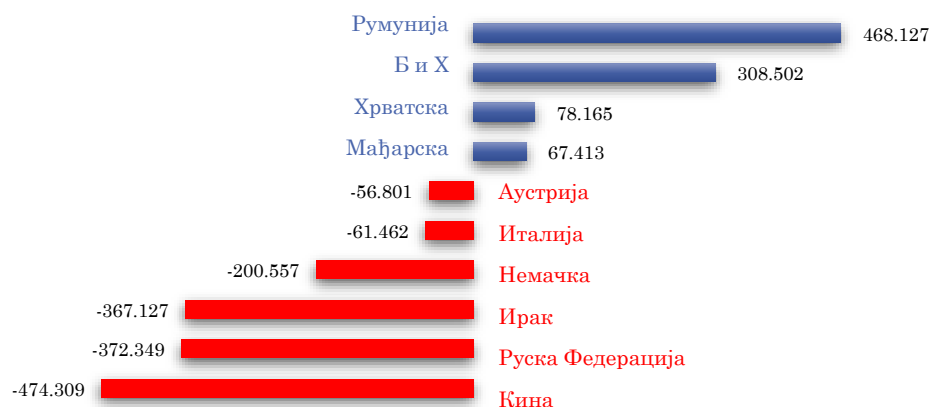
	Учешће	Индекс
ЕУ:	59,2%	100,6
ЦЕФТА:	3,5%	120,4

Првих десет спољнотрговинских партнера АП Војводине и најзаступљенији извозни/увозни производи, 2020.

Извозни производ	Учешће	Земља	Учешће	Увозни производ
Сетови проводника за паљење, ост. сетови за возила	21,3%	Немачка 14,3%	9,9%	Жица од рафинисаног бабра, попречног пресека >6мм
Остали лекови, за малопродају	8,7%		7,5%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Отпорници греј. електрични, носач од изолатора, остали	5,2%		4,8%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Делови и прибор за моторна возила (8701 8705), остало	5,0%		3,7%	Аутомобили, дизел, >1500-2500cm ³ , употребљавани
Кукуруз, осим семенског	14,8%	Италија 8,5%	5,8%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Грудњаци, остали	4,5%		4,8%	Производи остали, од пластичних маса, остало
Жица за намотаје, од бабра, лакирана или емајлирана	4,3%		3,0%	Ост. цеви и прева, ост. неојачане, без прибора, ост.
Лице и делови лица, осим уметака за ојачање, од коже	4,2%		2,0%	Материјали плетени, ш>30cm, >=5% еластомера, без гуме
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	12,1%	Руска Федерација 8,0%	43,4%	Гас природни у гасовитом стању
Јабукe, свеже, остале	10,5%		39,4%	Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова
Остале хула-хоп чарапе, самодржеће, синтетика, <67 дец.	6,9%		4,3%	Минерална или хемијска ђубрива, садрже Н, П и К (Н>10%)
Остали лекови, за малопродају	5,1%		1,5%	Цигарете које садрже дуван, остале
Кукуруз, осим семенског	44,8%	Румунија 6,7%	9,4%	Остали проводници, остали, за напон до 80V
Сетови проводника за паљење, ост. сетови за возила	10,1%		7,3%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Пшеница ост., пир и наполица, осим за сетву	6,3%		7,3%	Уреа са садржај. више од 45% по тежини азота
Бутумен од нафте	5,2%		3,9%	Траке остале, ТВ, у котуровима, дебљине >=mm а <4,75mm

Сетови проводника за паљење, ост. сетови за возила	29,2%	Мађарска 6,4%	30,4%	Гас природни у гасовитом стању
Цеви и црева, крути, од осталих пластич. маса	7,4%		8,9%	Ост. проводници, напон=<1000V, са конекторима, ост.
Делови за клипне моторе на паљење помоћу свећице	5,7%		3,0%	Ост. производи од коже или вештачке коже, ост.
Остали ткани материјали од стаклених влакана, ост.	2,6%		2,4%	Сетови проводника за паљење, ост. сетови за возила
Гасна уља, за ост. сврхе, S=<0,001%, без биодизела	13,4%	Б и Х 5,0%	7,2%	Остали лекови, у одмереним дозама
Кукуруз, осим семенског	4,1%		6,5%	Решетке, мреже, ограде, од ребрасте жице пресека >=3mm
Моторни бензин, Pb=<0,013g/l, RON>=95<98, без биодизела	4,1%		6,2%	Млеко, павлака, неконцентр., без шећера, mm>1%=<3%, V=<2l
Бутумен од нафте	3,1%		6,0%	Дрво обрађено по дужини, од јеле и смреке, ост.
Циркулационе пумпе за грејне системе и сл.	17,3%	Кина 4,2%	17,5%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Ост. центрифугалне пумпе, једноступене, за ост. сврхе	9,9%		3,2%	Цигаре и цигарилоси, који садрже дуван
Полиетилен, релативне густине мање од 0,94, остало	9,5%		2,3%	Уређ. за климатизацију прозорски, зидни, сплит системи
Дрво необрађено или учетворено, од храста	7,0%		2,2%	Портабл машине за АОП, масе до 10kg
Остали производи, од стакла, остали	13,5%	Аустрија 3,1%	15,3%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Делови и прибор за мот. возила (8701-8705), ост.	7,1%		5,2%	Делови изолациони, од пластичне масе
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, ост.	5,4%		4,8%	Делови за апарате из тр. бр. 8535, 8536, 8537, ост.
Кукуруз, осим семенског	5,3%		4,3%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Лекови са кортикостероидним хормонима, за малопродају	32,4%	Ирак 3,0%	100%	Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова
Покривачи подова, подлога премазана поливинилхлоридом	17,8%			
Остали лекови, за малопродају	12,7%			
Лекови, садрже остале антибиотике, за малопродају	9,4%			
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	9,7%	Хрватска 3,0%	14,0%	Цемент портланд, остали
Уље од сунцокрета, шафранике, ост. за ост. сврхе	4,2%		7,4%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Остале тештенине, сушене	4,0%		6,2%	Уреа са садржај. више од 45% по тежини азота
Моторни бензин, Pb=<0,013g/l, RON>=95<98, без биодизела	3,7%		4,2%	Амонијум нитрат, неводени раствор, остало

Биланс спољнотрговинске робне размене АП Војводине са десет најзначајнијих спољнотрговинских партнера, 2020. (у хиљадама евра)

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁵

Република Србија

Спољнотрговинска робна размена аграра Републике Србије у 2020. години износи 5,7 млрд евра и чини **14,2% укупне спољнотрговинске робне размене** Републике Србије у 2020. **Извоз аграрних производа** чини преко петине укупног извоза Републике Србије у 2020. години, тј. **21,4%**, док **увоз аграрних производа** чини **8,8%** укупног увоза Републике Србије у 2020.

Спољнотрговинска робна размена аграра Републике Србије, 2020.

*у 000 евра

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2020.	3.641.533	112,2	2.021.475	108,3	5.663.009	110,8	1.620.058	117,4
2019.	3.246.094	113,8	1.866.245	109,5	5.112.339	112,2	1.379.849	120,3
2018.	2.851.437	101,2	1.704.574	105,9	4.556.012	102,9	1.146.863	95,0
2017.	2.817.146	97,5	1.609.837	115,6	4.426.984	103,4	1.207.309	80,7
2016.	2.889.558	112,9	1.392.873	102,4	4.282.431	109,2	1.496.685	124,7

Из спољнотрговинске робне размене аграрних производа Републике Србије годинама уназад се бележи **суфицит**, који у 2020. години износи 1,6 млрд евра и **већи је за 17,4%** од суфицита забележеног 2019. године.

У укупној спољнотрговинској робној размени аграра Републике Србије у 2020. години, спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине чини 41,5%. Извоз аграра Војводине годинама уназад бележи учешће преко 40,0% у извозу аграра Србије, док се учешће увоза аграра Војводине у увозу аграра Србије, због раста аграрног увоза АП Војводине, повећава и у 2020. години износи 34,5%. Због значајнијег учешћа у извозу, суфицит из размене аграра Војводине учествује са 59,1% у суфициту из размене аграра Србије.

⁵ Аграрну спољнотрговинску размену чине пољопривредни, прехранбени производи, пиће и дуван. Подаци су обрађени на основу шифре артикала – по Царинској тарифи и обухватају артикле пољопривреде, прехранбене индустрије, пића и дувана.

Република Србија је у 2020. години извезла укупно 1.222 врста аграрних производа. Највеће учешће у извозу аграрних производа има **Кукуруз,осим семенског (14,9%)**, од чега су већину извезли извозници из АП Војводине (76,0%). На другом месту је извоз **Малина**, са учешћем од **7,1%** и међугодишњим растом за 23,6%. Учешће од по **5,1%** у извозу аграрних производа имају артикли **Дуван за пушење** и **Цигарете које садрже дуван**, при чему је извоз артикла Дуван за пушење,нето паковање преко 500g забележио међугодишњи раст од чак 105,9%, чему је допринео значајан раст извоза поменутог артикла у Алжир. На петом месту је извоз артикла **Јабукe,свеже,остале**, са учешћем од **3%** у извозу аграрних производа Републике Србије.

Првих пет производа у извозу аграра Републике Србије, 2020.

Извозни производ	Вредност	Учешће	*у 000 евра Индекс 2020/2019
Кукуруз,осим семенског	543.016	14,9%	120,1
Малине,смрзнуте,без додатка шећера	258.939	7,1%	123,6
Дуван за пушење,остали,нето паковање преко 500g	186.331	5,1%	205,9
Цигарете које садрже дуван,остале	185.027	5,1%	106,0
Јабукe,свеже,остале	109.562	3,0%	104,6

Република Србија је 2020. години увезла укупно 1.590 врста аграрних производа. Највеће учешће у увозу аграра Републике Србије имају Банане, остале свеже, од 2,7%. Ту су и Екстракти и есенције од дувана, Месо од домаћих свиња, Кафа и Цигарете. У односу на 2020. годину повећан је увоз артикла Екстракти и есенције од дувана за 53,2%, Банана за 8,1% и Меса од домаћих свиња за 3,8%, док је смањен увоз Кафе за 9,5% и Цигарета које садрже дуван за 22,1%.

Првих пет производа у увозу аграра Републике Србије, 2020.

Увозни производ	Вредност	Учешће	* у 000 евра Индекс 2020/2019
Банане,остале,свеже	54.744	2,7%	108,1
Екстракти и есенције од дувана	52.490	2,6%	153,2
Месо од домаћих свиња,остало,без костију,смрзнуто	48.725	2,4%	103,8
Кафа,непржена,са кофеином	48.557	2,4%	90,5
Цигарете које садрже дуван,остале	43.169	2,1%	77,9

АП Војводина

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине у 2020. години износи 2,3 млрд евра и чини **18,9% укупне спољнотрговинске робне размене АП Војводине** у 2020, односно 41,5% спољнотрговинске робне размене аграра Републике Србије.

У односу на 2019. годину, суфицит из спољнотрговинске размене аграра АП Војводине у 2020. **већи је за 10,8%**. Извоз је повећан за 13,6%, а увоз за 17,5%.

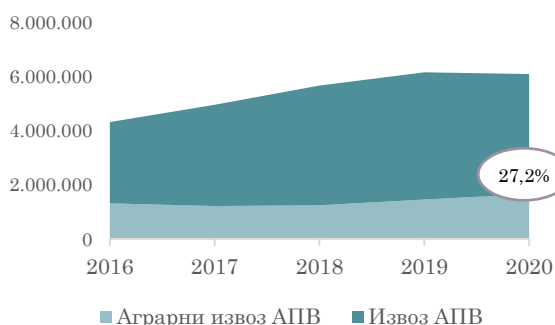
Спољнотрговинска робна размена аграра Војводине, 2020.

*у 000 евра

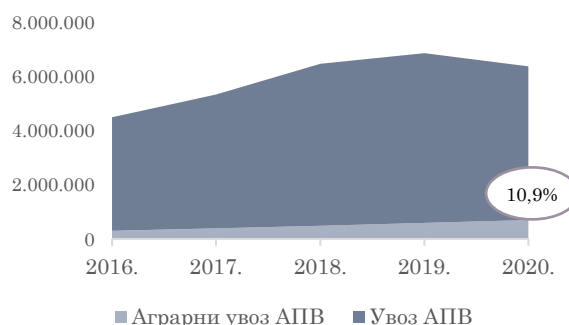
Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2020.	1.654.318	113,6	696.751	117,5	2.351.069	114,7	957.566	110,8
2019.	1.456.723	117,3	592.743	121,1	2.049.465	118,4	863.980	114,8
2018.	1.241.905	102,5	489.289	126,5	1.731.194	108,3	752.616	91,2
2017.	1.211.610	92,2	386.777	130,0	1.598.387	99,2	824.833	81,2
2016.	1.313.827	114,2	297.496	84,3	1.611.324	107,2	1.016.331	127,5

У спољнотрговинској робној размени аграра АП Војводине у 2020. години, извоз у вредности 1,6 млрд евра чини више од једне четвртине укупног извоза АП Војводине у 2020. години, односно 27,2%, док увоз аграрних производа АП Војводине представља 10,9% укупног увоза АП Војводине у 2020. години. Покривеност увоза извозом у спољнотрговинској размени аграрних производа АП Војводине је врло висока и износи 237,4%, па као таква, аграрна спољна трговина АП Војводине несумњиво представља значајан потенцијал економског развоја АП Војводине и укупне макроекономске и социјалне стабилности Републике Србије.

Аграрни извоз у укупном извозу АП Војводине, 2020. (у 000 евра)

Аграрни увоз у укупном увозу АП Војводине, 2020. (у 000 евра)

Приметно је повећање учешћа како аграрног извоза, тако и аграрног увоза АП Војводине, у укупним показатељима спољнотрговинске робне размене АП Војводине.

АП Војводина је у 2020. години извезла **836 врста аграрних производа у 108 земаља. Најзначајнији извозни аграрни производ АП Војводине, као и Републике Србије, је Кукуруз,осим семенског**, са учешћем од 24,9% у аграрном извозу АП Војводине. Истовремено, у укупном извозу АП Војводине 2020. године Кукуруз је на другом месту са учешћем од 6,8%.

У односу на извоз у 2019. години, у 2020. години је **највећи раст** забележен код извоза артикла Пшеница остала,пир и наполица,осим за сетву (за 71,2% међугодишње) и Соја у зрну,ломљена или дробљена,осим за сетву (за 49,4% међугодишње). Расту извоза пшенице је допринео раст извоза у Румунију, док је извоз соје повећан првенствено услед повећаног извоза у Руску Федерацију и Румунију. **Пад извоза** је забележен код јабука (-4,3%) и уља од сунцокрета,шафранике, остало,за остале сврхе (-4,4%).

Првих десет производа у извозу аграра АП Војводине, 2020.

*у 000 евра

Назив производа	2018.		2019.		2020.		
	Вредност	Индекс $\frac{2018}{2017}$	Вредност	Индекс $\frac{2019}{2018}$	Вредност	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$
Кукуруз,осим семенског	150.851	78,6	334.790	221,9	412.664	24,9%	123,3
Соја у зрну,ломљена или дробљена, осим за сетву	23.859	106,3	58.196	243,9	86.970	5,3%	149,4
Храна за псе и мачке,скроб>30%, млеч. производи=<10%	41.354	127,9	59.191	143,1	74.483	4,5%	125,8
Пшеница остала,пир и наполица, осим за сетву	114.370	284,5	39.634	34,6	67.871	4,1%	171,2
Уље од сунцокрета,шафранике, остало,за остале сврхе	50.806	89,8	54.556	107,4	52.167	3,2%	95,6
Шећер бели,у чврстом стању	32.655	42,9	40.420	123,8	40.658	2,5%	100,6
Јабукe,свеже,остале	34.334	82,0	40.602	118,3	38.854	2,3%	95,7
Уље од сунцокрета,сирово,за остале сврхе	19.622	147,5	33.201	169,2	38.798	2,3%	116,9
Уље сојино,сирово,укључујући дегумирано,остало	27.174	71,5	32.847	120,9	38.261	2,3%	116,5
Храна сточна,остало	26.989	108,6	34.400	127,4	35.921	2,2%	104,4

АП Војводина је 2020. године увезла **1.112 врста аграрних производа из 117 земаља**. Првих десет производа учествује са 21,5% у укупном аграрном увозу АП Војводине. У односу на 2019. годину, **највећи раст** је забележио увоз артикала млеко и павлака (за 100,3%), лимун (за 74,7%) и сладолед (за 65,7%). С друге стране, **опео је увоз** кафе (-12,4%), цигара и цигарилоса (-17,6) и банана (-19,3%).

Првих десет производа у увозу аграра АП Војводине, 2020.

*у 000 евра

Назив производа	2018.		2019.		2020.		
	Вредност	Индекс $\frac{2018}{2017}$	Вредност	Индекс $\frac{2019}{2018}$	Вредност	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$
Месо од домаћих свиња,остало,без костију,смрзнуто	23.536	96,4	17.667	75,1	20.555	3,0%	116,4
Банане,остале,свеже	20.402	104,8	23.207	113,8	18.725	2,7%	80,7
Цигарете које садрже дуван,остале	18.239	144,4	15.309	83,9	17.562	2,5%	114,7
Цигаре и цигарилоси,који садрже дуван	26.575	622,6	20.016	75,3	16.502	2,4%	82,4
Прерађевине од меса,изнутрица, крви,јестиве,остало	3.694	220,0	10.685	289,3	14.554	2,1%	136,2
Храна сточна,остало	10.237	153,9	10.122	98,9	13.898	2,0%	137,3
Кафа,непржена,са кофеином	17.325	88,6	15.563	89,8	13.638	2,0%	87,6
Сладолед,не садржи или садржи млечне масноће<3%	1.947	176,5	7.785	399,8	12.899	1,9%	165,7
Лимун(Цитрус лимон,Цитрус лимонум),свеж или сув	4.472	95,7	6.381	142,7	11.147	1,6%	174,7
Млеко,павлака,неконцентр.,без шећера,mm>1%=<3%,V=<2l	3.396	135,4	5.006	147,4	10.026	1,4%	200,3

И у 2020. години се најзначајнија размена аграрних производа АП Војводине остварује са земљама Европске уније.

Аграрни извоз АПВ, 2020.

ЕУ: 63,7%

ЦЕФТА: 20,5%

Најзначајније инострано извозно тржиште аграрних производа АП Војводине у 2020. је **Румунија**, где се извезло 23,1% аграрних производа, а 76% датог извоза се односи на извоз кукуруза. Извоз аграрних производа у Румунију је порастао за 61,1% у односу на 2019. годину, пре свега услед повећаног извоза кукуруза и пшенице. Следи извоз у **БиХ** са 10,9% учешћа, где се највише извози такође кукуруз, као и пиво. Остале земље појединачно учествују са мање од по 10% у укупном извозу аграра АП Војводине у 2020. години. Извоз у првих десет земаља чини 77,9% укупног извоза аграра АП Војводине у 2020. години.

Првих десет земаља у извозу аграрних производа АП Војводине и два најзаступљенија извозна производа за дату земљу, 2020.

*у 000 евра

Земља	Вредност	Учешће	Индекс 2020/2019	Извозни производ
Румунија	382.232	23,1%	161,1	Кукуруз,осим семенског (76%) Пшеница остала,пир и наполица,осим за сетву (11%)
Б и Х	180.050	10,9%	99,5	Кукуруз,осим семенског (11%) Пиво,добијено од слада,у боцама до 10l (7%)
Руска Фед.	137.751	8,3%	109,4	Соја у зрну,ломљена или дробљена,осим за сетву (27%) Јабукe,свеже,остале (24%)
Италија	136.999	8,3%	97,1	Кукуруз,осим семенског (54%) Погаче уљане и други остаци,од семена сунцокрета (8%)
Хрватска	90.320	5,5%	118,2	Уље од сунцокрета,сирово,за остале сврхе (24%) Уље од сунцокрета,шафранике,остало,за ост. сврхе (10%)
Немачка	77.790	4,7%	105,4	Соја у зрну,ломљена или дробљена,осим за сетву (33%) Семе уљане репице,укључ. ломљено или не,остало (10%)
Бугарска	76.666	4,6%	117,0	Шећер бели,у чврстом стању (23%) Уље сојино,сирово,укључујући дегумирано,остало (20%)
Сев. Македонија	70.534	4,3%	101,4	Уље од сунцокрета,шафранике,остало,за ост. сврхе (12%) Кукуруз, осим семенског (9%)
Мађарска	68.873	4,2%	111,4	Производи,мешавине,>=80%дом. свиња,конзерв.,ост (12%) Соја у зрну,ломљена или дробљена,осим за сетву (11%)
Црна Гора	67.242	4,1%	86,4	Брашно,од обичне пшенице и пира (11%) Уље од сунцокрета,шафранике,остало,за ост. сврхе (11%)

У 2020. години највећи вредност увоза аграрних производа АП Војводине забележена је у увозу из Немачке (16,1%). Увоз аграрних производа из осталих земаља појединачно учествује са мање од по 10% у укупном увозу аграра АП Војводине у 2020. Највећи раст увоза аграрних производа је забележен из Турске (за 53,9%) и Грчке (за 53,6%). Расту увоза из Турске је допринео повећан увоз грејпфрута, паприке и наранџи, док је из Грчке повећан увоз цигарета, поморанџи и лимуна. Увоз из првих десет земаља чини 63,8% укупног увоза аграра АП Војводине у 2020. години.

Аграрни увоз АПВ, 2020.

ЕУ: 72,1%

ЦЕФТА: 6,%

Првих десет земаља у увозу аграрних производа АП Војводине и два најзаступљенија увозна производа из дате земље, 2020.

Земља	Вредност	Учешће	Индекс 2020/2019	Увозни производ
Немачка	111.928	16,1%	118,7	Месо од домаћих свиња,остало,без костију,смрзнуто (8%) Чоколада(блок табла),непуњена,додате житар.,воће (5%)
Италија	57.138	8,2%	119,4	Брашно,прах и пелете,од меса или отп.;чварци (9%) Храна за псе и мачке,скроб>10%=<30%,млеч.произв (9%)
Мађарска	52.693	7,6%	134,0	Храна сточна,остало (6%) Мешавине и теста за пекарске производе из 1905 (5%)
Пољска	47.482	6,8%	137,4	Прерађевине од меса,изнутрица,крви,јестиве,ост.(9%) Сладолед,не садржи или садржи мл. масноће<3% (7%)
Хрватска	38.799	5,6%	98,6	Прерађевине од меса,изнутрица,крви,јестиве,ост.(6%) Месо од домаћих свиња,без костију,свеже,расхлађ. (6%)
Шпанија	36.194	5,2%	117,3	Месо од домаћих свиња,остало,без костију,смрзнуто (27%) Парадајз,свеж или расхлађен (6%)
Холандија	28.113	4,0%	109,9	Уље палмино,остало,течно,за остале сврхе (8%) Крушке,остале,свеже (5%)
Грчка	27.047	3,9%	153,6	Цигарете које садрже дуван,остале (25%) Поморанце слатке,свеже,остале (13%)
Б и Х	22.577	3,2%	147,1	Млеко,павлака,неконцентр.,без шећ.,мм>1%=<3%(43%) Погаче уљане и ост. чврсти остаци,из уља од соје (7%)
Турска	22.352	3,2%	153,9	Лимун (Цитрус лимун, лимонум),свеж или сув (19%) Мандарине, остале (17%)

IX. РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ

□
Укупан број регистровано запослених у Србији у 2020. години износио је 2.215.475 лица. Од тога, 25,4% (562.929) је регистровано на територији АП Војводине.

□
Упркос пандемији, а захваљујући мерама Владе Републике Србије, запосленост је у односу на претходну годину у Србији повећана за 42.340 лица или 1,9%, а у Војводини за 12.125 лица или 2,2%.

□
У структури запослених у Војводини у 2020. години, 79,3% је запослено у правним лицима, 17,3% су предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3,4% су регистровани индивидуални пољопривредници.

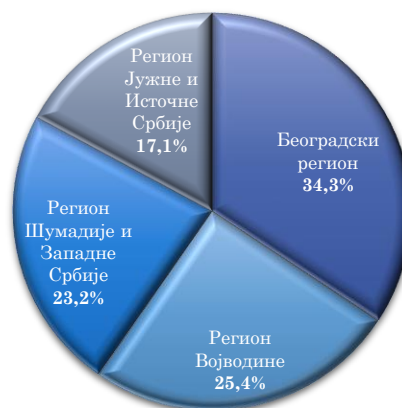
□
Највећи раст запослености у Војводини, међугодишње посматрано, је забележен у образовању, прерађивачкој индустрији и грађевинарству.

□
Пад запослености је забележен у сектору снабдевање водом и управљање отпадним водама, државна управа и обавезно социјално осигурање, административне и помоћне услужне делатности и здравствена и социјална заштита.

Укупан број запослених у Републици Србији у 2020. години износио је 2.215.475, што у односу на 2019. годину представља повећање од 1,9%, упркос пандемији, а захваљујући мерама државе. Овај раст у потпуности потиче из приватног сектора (раст од 2,7%), док је број запослених у јавном сектору повећан за мање од хиљаду лица (0,1% међугодишње) и у највећој мери потиче из здравства.

Према статистичким територијалним јединицама, највећи број запослених у 2020. години је у Београдском региону (759.045), затим у **Региону Војводине (562.929)** и Региону Шумадије и Западне Србије (514.145), а најмање у Региону Јужне и Источне Србије (379.355).

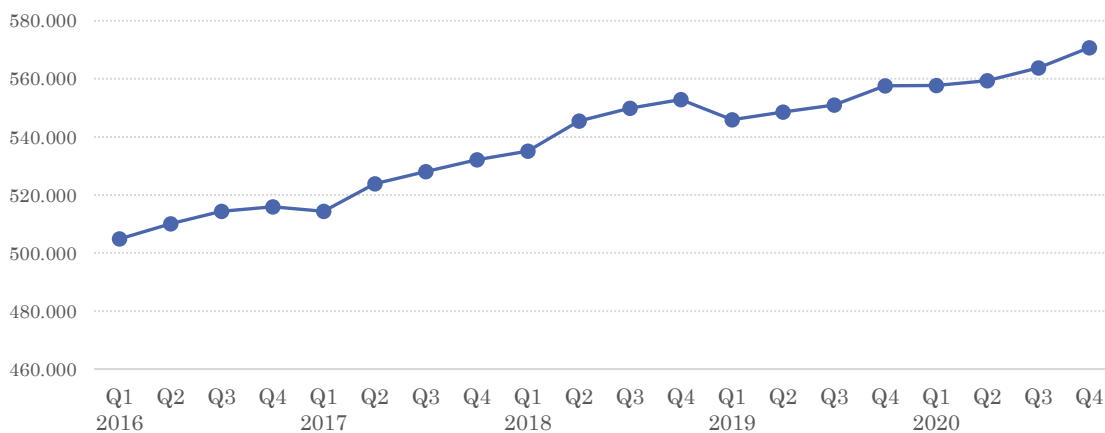
Регистрована запосленост по регионима Републике Србије, 2020.

У односу на 2019. годину, запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије, а највише у Београдском региону (за 2,3%).

У Војводини је запосленост у 2020. години повећана за 2,2% у односу на претходну годину и чини 25,4% укупног броја запослених у Републици Србији.

Регистрована запосленост у Војводини по кварталима, 2016 - 2020.

Иако је у другом кварталу 2020. године у многим секторима привреде дошло до застоја привређивања из познатих разлога пандемије коронавируса, број запослених није смањен.

Територијално посматрано, у Војводини је у 2020. години **највећи број регистровано запослених у Јужнобачком округу (39,3%),** а **најмањи у Севернобанатском округу (6,6%).** У односу на 2019. годину, **запосленост је повећана** у Јужнобачком округу (за 7.609 лица), Сремском округу (за 2.742 лица), Јужнобанатском округу (за 1.664), Севернобанатском (за 702) и Западнобачком округу (за 423 лица). **Запосленост је мања у односу на 2019. годину у Средњобанатском округу (-634 лица) и Севернобачком округу (-383 лица).**

У Јужнобачком округу је 71,8% запослених регистровано у Граду Новом Саду, 6,5% у општини Бачка Паланка, 4,5% у општини Врбас, 3,8% у општини Бечеј и 3,4% у општини Темерин. У поменутиим општинама је запослено преко 90% укупно запослених у Јужнобачком округу, док је преосталих 10% регистровано у осталим општинама поменутог округа.

У Сремском округу је највећа запосленост регистрована у општини Стара Пазова (26,8%), Сремска Митровица (22,0), Рума (17,0%) и Инђија (14,8%). Око 70% запослених у Јужнобанатском округу је регистровано у општини Панчево (47,3%) и Вршац (21,4%). Већина запослених у осталим окрузима АП Војводине је регистрована у њиховим административним центрима и то 81,9% запослених Севернобачког округа у општини Суботица, 76,9% запослених Средњобанатског округа у општини Зрењанин, 51,0% запослених Западнбачког округа у општини Сомбор и 39,0% запослених Севернобанатског округа у општини Кикинда.

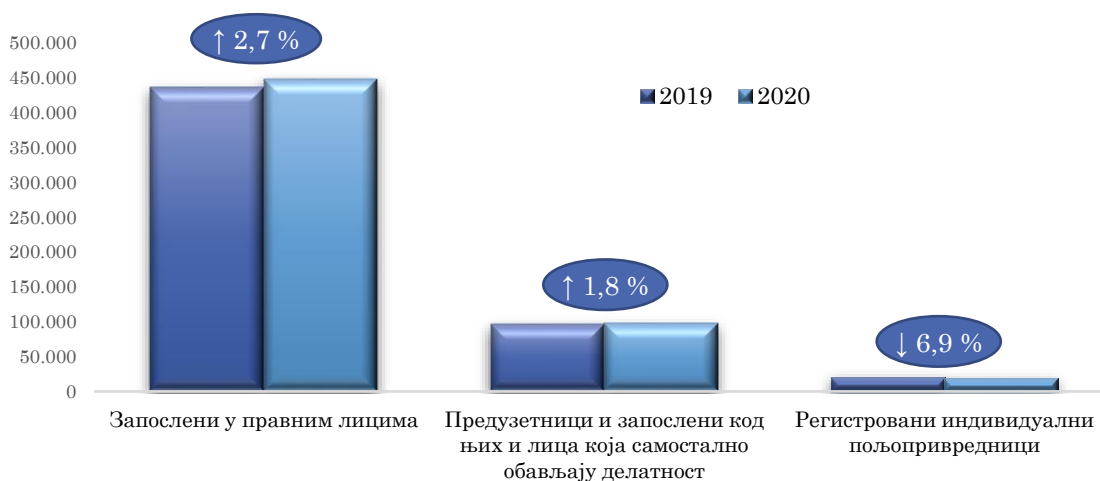
Општине у Војводини са највише запослених,
2020.

Општине у Војводини са најмање запослених,
2020.

Општине у Војводини са највише запослених, 2020.			Општине у Војводини са најмање запослених, 2020.		
	Број запослених	Учешће		Број запослених	Учешће
Град Нови Сад	158.740	28,2%	Нова Црња	1.424	0,3%
Суботица	45.897	8,2%	Опово	1.441	0,3%
Зрењанин	35.549	6,3%	Сремски Карловци	1.618	0,3%
Панчево	32.017	5,7%	Чока	1.834	0,3%
Стара Пазова	24.887	4,4%	Нови Кнежевац	2.034	0,4%
Сомбор	21.534	3,8%	Мали Иђош	2.101	0,4%
Сремска Митровица	20.395	3,6%	Сечањ	2.108	0,4%
Рума	15.820	2,8%	Пландиште	2.164	0,4%
Вршац	14.487	2,6%	Ириг	2.252	0,4%
Кикинда	14.438	2,6%	Тител	2.302	0,4%

Према модалитету запослености, у Војводини је у 2020. години запослених у правним лицима било 446.635, што у односу на претходну годину представља повећање од 2,7%. Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност било је 97.283, што је за 1,8% више у односу на претходну годину. Регистрованих индивидуалних пољопривредника било је 19.011, што је за 6,9% мање у односу на претходну годину.

Модалитети регистроване запослености у Војводини,
међугодишњи раст, 2020/2019.

Посматрано по секторима делатности АП Војводине, у 2020. години највише је регистровано запослених у **Прерађивачкој индустрији (26,4%)** и **Трговини на велико и мало (16,0%)**, а потом у **Образовању (7,1%)**, **Здравственој и социјалној заштити (6,9%)** и сектору **Саобраћај и складиштење (5,7%)**.

Број регистровано запослених у Војводини
према секторима делатности, у 2020. години

У односу на 2019. годину, **највећи раст запослености** забележен је у **Образовању** (за 3.471 лица или 9,6%), **Прерађивачкој индустрији** (за 3.188 лица или 2,2%) и **Грађевинарству** (за 3.058 лица или 13,3%).

Запосленост је смањена у сектору **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (за 133 лица или 1,5%), **Државна управа и обавезно социјално осигурање** (за 202 лица или 0,7%), **Административне и помоћне услужне делатности** (за 419 лица или 2,5%) и највише у сектору **Здравствене и социјалне заштите** (за 2.734 лица или 6,6%).

Међугодишња разлика броја запослених у Војводини
2020/2019.

Ниво запослености у формалном сектору у 2020. години одржан је уз помоћ предузетих мера Владе Републике Србије. Од почетка здравствене кризе, Влада је из буџета исплатила велику државну помоћ и донела низ мера у циљу очувања радних места предузетницима, микро, малим и средњим предузећима. С истеком помоћи, пад запослености у формалном сектору биће повезан са нивоом одржане привредне активности.

X. АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНОСТ

На крају 2020. године, у Републици Србији је евидентирано 491.347 активно незапослених лица, што је за 3,1% (15.518 лица) мање у односу на децембар 2019. године. У Војводини је забележено 99.510 активно незапослених лица, што је за 2,4% (-2.445 лица) мање у односу на децембар 2019. године.

Раст незапослености је евидентиран у Севернобанатској, Западнобачкој и Средњембанатској области, док је пад незапослености евидентиран у Јужнобачкој области, Сремској, Јужнобанатској и Севернобачкој области.

Највећи број незапослених је евидентиран у Граду Новом Саду (13,1%), а најмањи број у општини Ада (0,5%).

У структури активно незапослених лица Војводине 46,5% су мушкарци, а 53,5% жене.

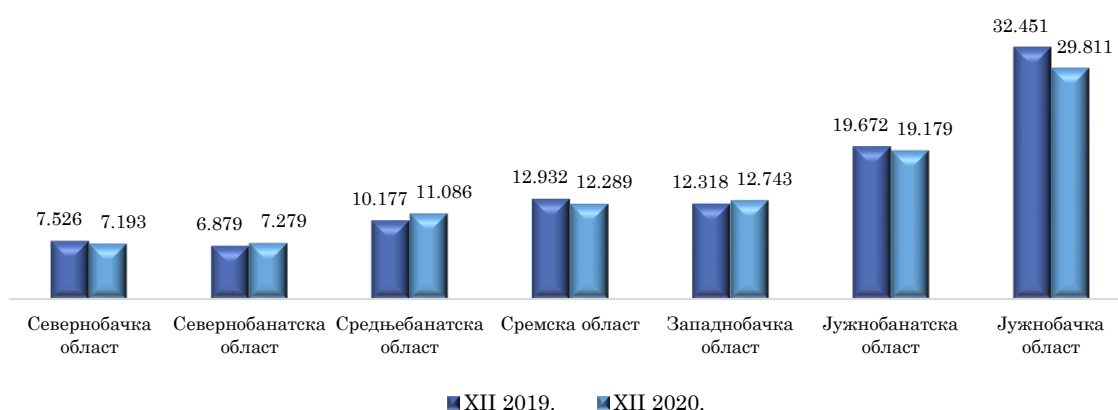

У укупном броју активно незапослених лица Војводине највеће је учешће лица I степена стручне спреме (37,8%), а најмање лица VIII степена стручне спреме (0,04%).

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), **на крају децембра 2020. године у Републици Србији је евидентирано 491.347 активно незапослених лица**, што је за 3,1% (-15.518 лица) мање у односу на децембар 2019. године.

У Војводини је забележено 99.510 активно незапослених лица, што је за 2,4% (-2.445 лица) мање у односу на децембар 2019. године. **Раст незапослености** је евидентиран у Севернобанатској (за 400 лица), Западнобачкој (за 425) и Средњембанатској области (за 909), док је **пад незапослености** евидентиран у Јужнобачкој области (-2.640), Сремској (-643), Јужнобанатској (-493) и Севернобачкој области (-403).

Кретање броја активно незапослених лица
према областима Региона Војводине, децембар 2020.

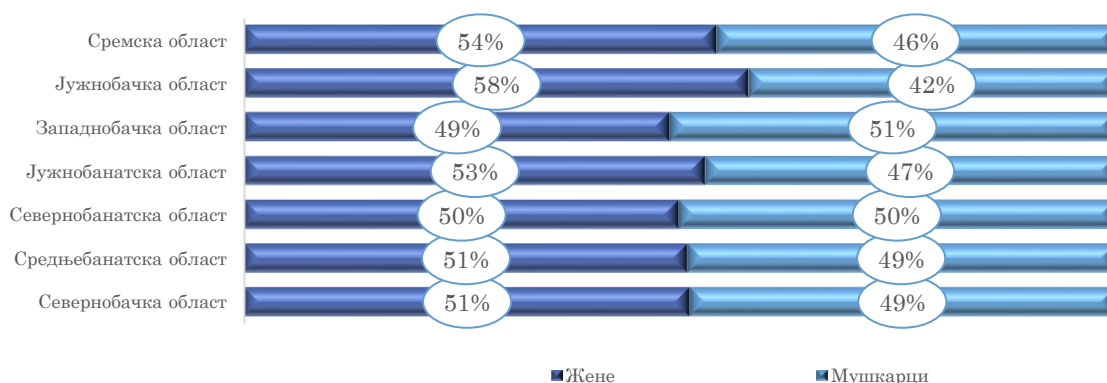

Најмањи апсолутни број незапослених у децембру 2020. године бележи Севернобачка област (7.7.123), док је највећи број незапослених у Јужнобачкој области (29.811). **Посматрано по општинама**, највећи број незапослених је у Граду Новом Саду (13,1% од укупног броја незапослених у АП Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Област	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица	Општина са највећим бројем незапослених лица
Регион Војводине	99.510	-	-
Севернобачка	7.123	Мали Иђош (1.253)	Суботица (4.178)
Севернобанатска	7.279	Ада (465)	Кикинда (3.047)
Средњембанатска	11.086	Нова Црња (1.175)	Зрењанин (5.671)
Сремска	12.289	Пећинци (633)	Ср. Митровица (3.027)
Западнобачка	12.743	Оџаци (2.077)	Сомбор (5.314)
Јужнобанатска	19.179	Опово (729)	Панчево (6.320)
Јужнобачка	29.811	Ср. Карловци (319)	Нови Сад (13.015)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица Региона Војводине, 53,5% чине жене, а 46,5% мушкарци. У свим областима Региона Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу.

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима Региона Војводине, децембар 2020.

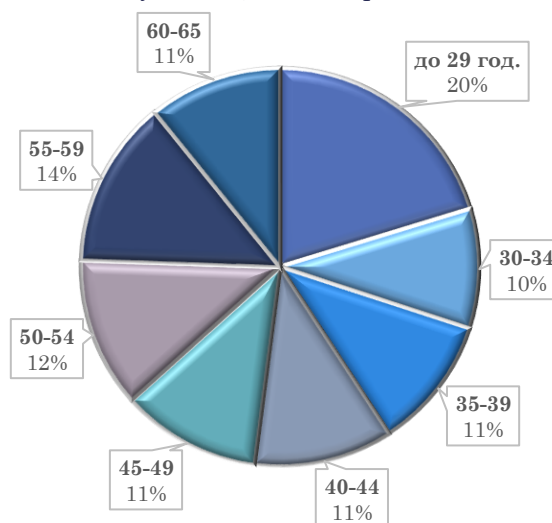
Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица I степена стручне спреме (37,8%), а најмање учешће међу активно незапосленим заузимају лица VIII степена стручне спреме (0,03%).

Незапослена лица према степену стручне спреме у Војводини, децембар 2020.

Посматрано према старосној структури, у Војводини петину активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година активно тражи запослење 20,5% незапослених. Незапослена лица која по правилу теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 36,6% укупног броја незапослених.

Незапослена лица према старости у Војводини, децембар 2020.

Посматрано према трајању незапослености, на крају децембра 2020. године у Војводини је 39,6% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 60,4% на посао чекало дуже од годину дана.

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији за 2020. годину износила је 82.984 динара, док је просечна нето зарада износила 60.073 динара. У односу на 2019. годину, забележен је раст бруто зараде од 9,5% номинално, односно 7,8% реално, као и раст нето зараде за 9,4% номинално, односно 7,7% реално.

У Војводини је просечна бруто зарада у 2020. години износила 79.070 динара, док је просечна нето зарада износила 57.186 динара, што је за 4,8% мање од републичког просека. У односу на 2019. годину, забележен је раст бруто зарада за 10,1%, односно раст нето зарада за 10,0%.

У Војводини, надпросечну нето зараду бележи једино Јужнобачки округ, док остали окрузи бележе нето зараду испод просека и Војводине и Републике Србије.

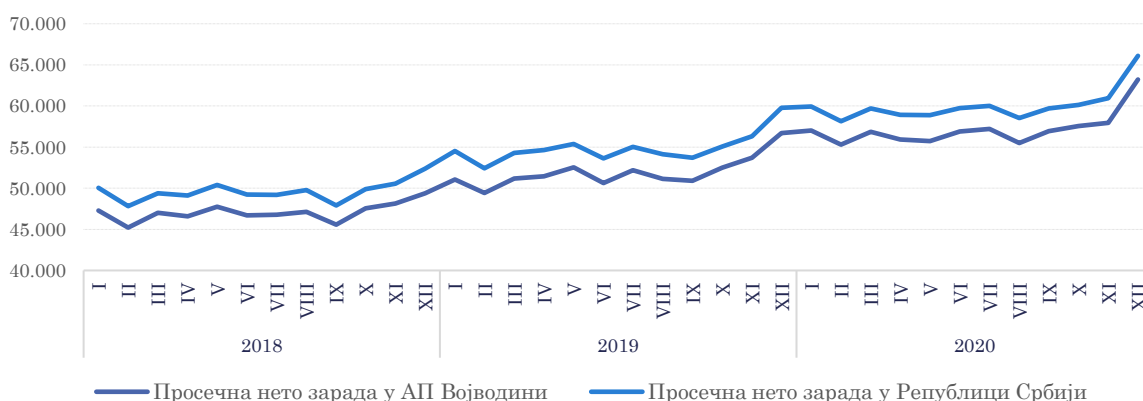

Град Нови Сад је општина у којој је забележена највиша просечна нето зарада у Војводини у децембру 2020. године (77.193 динара), док је у општини Бач забележена најнижа просечна нето зарада (48.270 динара).

Просечна бруто зарада у Републици Србији за 2020. годину износила је 82.984 динара, док је просечна нето зарада износила 60.073 динара. У односу на 2019. годину, забележен је раст бруто зараде од 9,5% номинално, односно 7,8% реално, као и раст нето зараде за 9,4% номинално, односно 7,7% реално.

У Војводини је просечна бруто зарада у 2020. години износила 79.070 динара, док је просечна нето зарада износила 57.186 динара, што је за 4,8% мање од републичког просека. У односу на 2019. годину, забележен је раст бруто зарада за 10,1%, односно раст нето зарада за 10,0%.

Просечна нето зарада у Републици Србији и АП Војводини, 2018-2020. (РСД)

У децембру 2020. године, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је 90.849 динара, а просечна нето зарада 66.092 динара. У односу на новембар 2020. године, просечна бруто зарада већа је за 7,9%, а нето зарада за 8,5%. У односу на децембар 2019. године, просечна бруто зарада номинално је већа за 10,4%, односно 9,0% реално, а просечна нето зарада већа је за 10,6% номинално, односно 9,2% реално.

У Војводини, у децембру 2020. године, просечна бруто зарада износила је 86.941 динара, а просечна нето зарада 63.215 динара. У односу на новембар 2020. године, просечна бруто зарада већа је за 8,4% бруто, односно за 9,1% нето. У односу на децембар 2019. године, просечна бруто зарада у АП Војводини је већа за 11,2%, а просечна нето зарада за 11,5%.

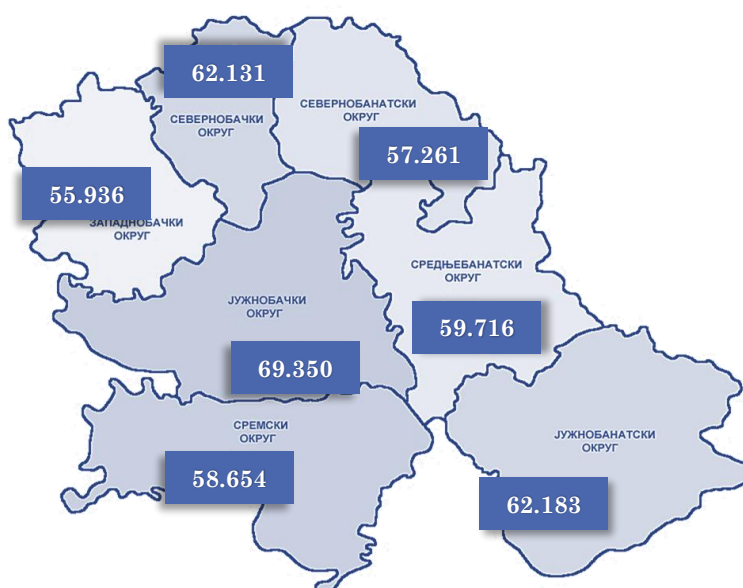
Просечна нето зарада по регионима у односу на републички просек, децембар 2020.

Просечне зараде забележиле су номинални раст у децембру 2020. у односу на децембар 2019. године, како на нивоу целе земље тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст нето зарада у децембру 2020. године евидентиран је у Региону Јужне и Источне Србије (12,2%), а најмањи у Региону Шумадије и Западне Србије (9,4%).** У децембру 2020. године, једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду у односу на републички просек, за 16.217 динара или 24,5%.

На нивоу сваког округа Региона Војводине појединачно посматрано, нето зараде у децембру 2020. номинално су више у односу на децембар 2019. године. Највећи номинални раст нето зарада забележио је Јужнобачки округ (за 14,0%), док је најмањи раст забележен у Јужнобанатском округу (7,4%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, децембар 2020.

У децембру 2020. године, једино **Јужнобачки округ** бележи нету зараду вишу од војвођанског просека, што је у складу са натпросечним привредним потенцијалима округа.

Посматрано по општинама, у децембру 2020. године **нето зараду изнад просека Војводине** бележили су **Град Нови Сад**, у износу од 77.193 динара или за 22,1% више од просека, потом **Вршац** за 15,1% више од просека, **Суботица** за 1,6% више од просека, **Панчево** за 0,5% више од просека и **Сремски Карловци** за 0,1% више од војвођанског просека. **Најнижу просечну нето зараду у Војводини у децембру 2020. године забележила је општина Бач**, у износу 48.270 динара, што је за 23,6% испод војвођанског просека за децембар 2020.

Пет општина са највишом просечном нето зарадом, децембар 2020. (РСД)

Пет општина са најнижом просечном нето зарадом, децембар 2020. (РСД)

ИЗВОР ПОДАТАКА:

---

1. Републички завод за статистику Републике Србије <https://www.stat.gov.rs/>;
2. Народна банка Србије https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/;
3. Министарство финансија Републике Србије <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>;
4. Републички Хидрометеоролошки завод Републике Србије <http://www.hidmet.gov.rs/>;
5. Жита Србије, Удружење за унапређење производње и извоза житарица, <https://www.zitasrbije.rs/>;
6. Пословна заједница „Индустијско биље“ доо, <https://www.indbilje.co.rs/>;
7. Продуктна берза а.д., <https://www.proberza.co.rs/>;
8. Национална служба за запошљавање Републике Србије <http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti>.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством

Број: 05/4-10/2-1/2021